

MINISTRY
OF ECONOMIC DEVELOPMENT
AND TRADE OF UKRAINE

100 найбільших державних підприємств України

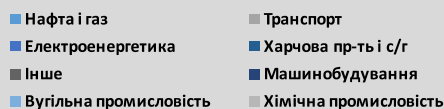
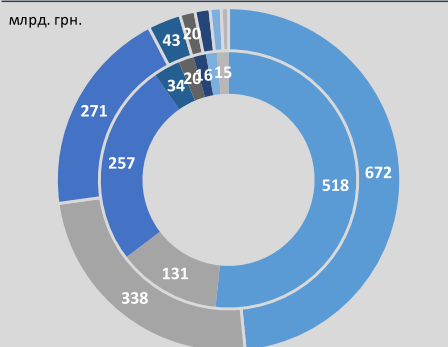
Річний звіт за 2015 р.

Балансова вартість активів

31 грудня 2015 1,386
31 грудня 2014 1,004 +38.1%

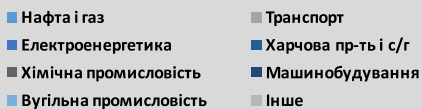
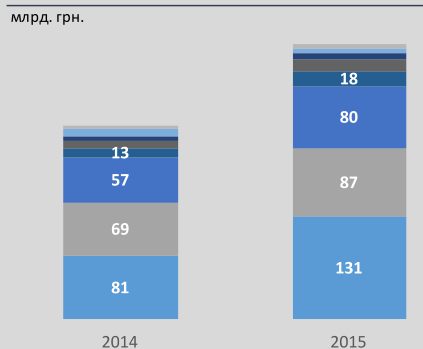
млрд. грн.

Чистий дохід

2015 353
2014 248 +42.3%

млрд. грн.

Рентабельність застосованого капіталу

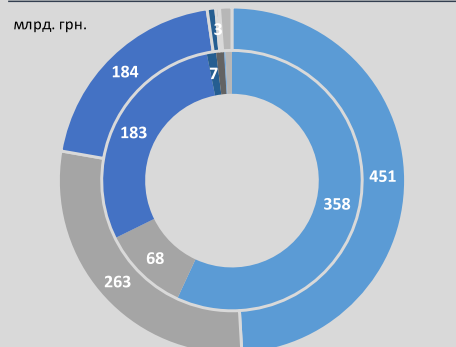
31 грудня 2015 2.2%
31 грудня 2014 (4.9%)

Балансова вартість акціонерного капіталу

31 грудня 2015 897
31 грудня 2014 618 +45.2%

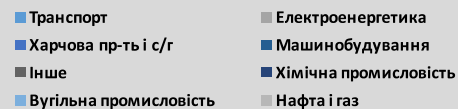
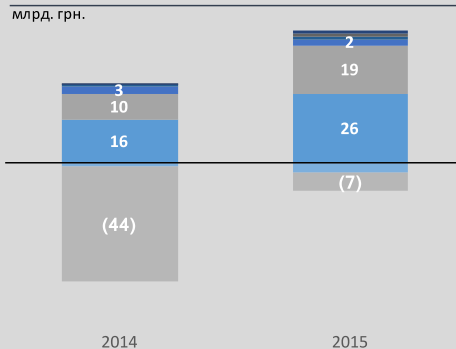
млрд. грн.

EBITDA

2015 40
2014 (15) н/д

млрд. грн.

Співвідношення позикового і власного капіталу

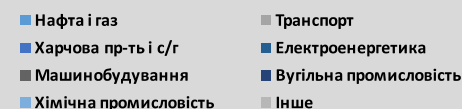
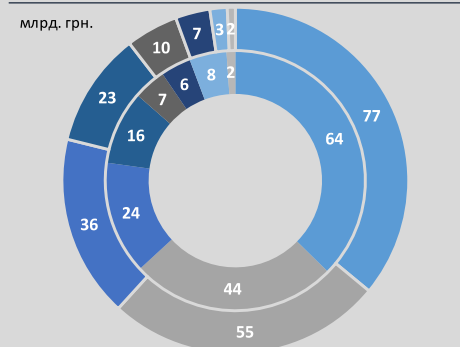
31 грудня 2015 23.8%
31 грудня 2014 27.5%

Обсяг боргу

31 грудня 2015 214
31 грудня 2014 170 +25.9%

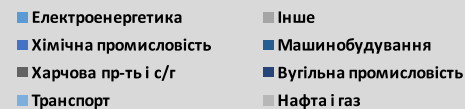
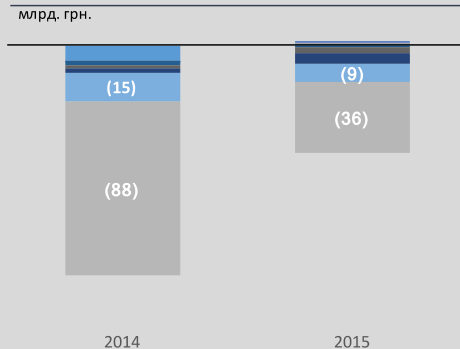
млрд. грн.

Чистий прибуток

2015 (53)
2014 (117) (54.7%)

млрд. грн.

Середньооблікова кількість працівників

31 грудня 2015 678,273
31 грудня 2014 726,754

Що було зроблено?

В Україні розпочато впровадження реформи управління державною власністю.

Стратегія реформи управління державною власністю

Стратегію реформи управління державною власністю було розроблено у співпраці з МВФ і Світовим банком та ухвалено Розпорядженням Кабінету Міністрів України №662 у травні 2015 року. Стратегія реформи управління державною власністю реалізується у таких важливих напрямках: посилення бюджетного нагляду (оцінка фінансових ризиків); розмежування функцій Кабінету Міністрів України та міністерств як суб'єкта управління об'єктами державної власності та регулятора; корпоративне управління (підвищення рівня прозорості діяльності державних підприємств (ДП), узгодження інтересів керівництва та власників ДП, створення наглядових рад у ДП та введення до складу таких рад незалежних директорів, визначення чітких цілей діяльності ДП); стратегія Кабінету Міністрів України в області реструктуризації та приватизації ДП.

Методичні рекомендації щодо забезпечення прозорості діяльності суб'єктів господарювання державного сектору економіки були затверджені у лютому 2015 року. Відтепер ДП рекомендується оприлюднювати їхню квартальну та річну інформацію про результати фінансово-господарської діяльності. Водночас чинне законодавство України потребує подальших змін. Кабінетом Міністрів України було затверджено та подано до Верховної Ради зміни до Закону України "Про управління об'єктами державної власності" з метою підвищення стандартів відповідальності та підзвітності в усіх ДП.

Перший зведений звіт щодо суб'єктів господарювання державного сектору економіки та їхньої діяльності був оприлюднений у квітні 2015 року (за 2013 рік та за 9 місяців 2014 року). Поточний звіт містить актуальні узагальнені дані щодо ДП, які відображають результати їхньої діяльності за повний 2015 рік. Наступні звіти регулярно готуватиме Міністерство економічного розвитку і торгівлі України з метою забезпечення відповідальності ДП перед українським суспільством.

Аудит

У червні 2015 року Кабінет Міністрів України ухвалив постанову, якою зобов'язав 146 найбільших ДП проводити аудит їхньої фінансової звітності із залученням міжнародно визнаних аудиторських фірм. Ця ініціатива покликана підвищити рівень достовірності фінансової інформації ДП та їхню інвестиційну привабливість.

Призначення керівників ДП

Новий порядок призначення керівників найбільших ДП був ухвалений Кабінетом Міністрів України у лютому 2015 року і був дедалі спрощений у грудні 2015 року. Відбір кандидатур нових керівників найбільших ДП здійснюватиметься за суворою двоетапною процедурою, яка передбачає попередній відбір кандидатур відбірковою комісією при Комітеті з призначення (складається з незалежних експертів, провідних рекрутингових спеціалістів та представників профільного міністерства) і подальші заключні співбесіди з членами Комітету з призначення. До Комітету з призначення входять 5 профільних міністрів та 5 незалежних авторитетних експертів з МФК, Світового банку, ЄБРР, Київської Школи Економіки та Офісу бізнес-омбудсмена. У 2015 році було обрано 9 керівників.

Компенсація керівників ДП

Міністерство економічного розвитку і торгівлі України підготувало та подало до Кабінету Міністрів постанову про компенсацію керівників ДП. Проект постанови розроблений відповідно до рекомендацій Комісії ЄС і передбачає, що компенсація керівників ДП повинна складатись з двох частин: (1) фіксованої частини, яка має бути достатньою для задоволення фінансових потреб у разі невиплати варіативної частини, і (2) варіативної частини, яка, в свою чергу, повинна складатись з двох частин: одна частина має залежати від досягнення короткострокових результатів діяльності ДП, друга – від досягнення довгострокових результатів діяльності ДП. Сумарна компенсація керівників ДП повинна відповідати рівню винагороди на аналогічних посадах у приватному секторі. Крім того, Міністерством економічного розвитку і торгівлі України підготовлено проект змін до закону, які дозволять заступникам керівників ДП отримувати компенсацію на ринковому рівні та укладати контракти з менеджерами ДП.

Наглядові ради та незалежні директори

Кабінет Міністрів України ухвалив зміни до Закону України «Про управління об'єктами державної власності», які дозволяють створювати наглядові ради в унітарних державних підприємствах та включати до складу наглядових рад ДП незалежних директорів. Ці зміни дозволять організувати в унітарних державних підприємствах структуру корпоративного управління, аналогічну компаніям приватної форми власності та

сприятиме наближенню чинного законодавства України до міжнародної передової практики. У вересні 2015 року Законопроект був розглянутий у першому читанні Верховною Радою.

У 2016 році Парламент розглянув законопроект у 2 читанні і після внесення пропозицій Президента і доопрацювання прийнятий у 3 читанні та став чинним 25.06.2016 року.

Реструктуризація

У 2015 році було проведено аналіз існуючого портфеля ДП з метою визначення основних груп, що підлягатимуть реструктуризації. Для 5 держпідприємств було розроблено плани реструктуризації (ДП Аеропорт Бориспіль, НАК Нафтогаз України, Укргідроенерго, Укрпошта та Укрспирт). Як визначено у Стратегії реформи управління державною власністю, всі збиткові нестратегічні ДП, оздоровлення яких вважається недоцільним, будуть ліквідовані без подальшої реструктуризації. Усі унітарні державні підприємства, де переважають комерційні функції та які мають залишитися на балансі держави, будуть перетворені в акціонерні товариства (корпоратизовані).

Відокремлення функцій держави-власника від функцій держави-регулятора

Відповідно до Рекомендацій Організації економічного співробітництва та розвитку (ОЕСР), відокремлення функцій держави-власника від функцій держави-регулятора є принципово важливою складовою ефективного управління ДП. ОЕСР чітко рекомендує централізований підхід до управління ДП (через одне міністерство, державний орган чи холдингову компанію). Міністерство економічного розвитку і торгівлі України наразі проводить аналіз економічної доцільності, щоб оцінити, чи централізація управління ДП через державну холдингову компанію є оптимальним підходом до управління державною власністю в Україні.

Приватизація

Реформування ДП слід проводити паралельно з реалізацією прозорої програми приватизації. Перші кроки у цьому напрямку вже були зроблені: перелік підприємств, які підлягають приватизації у 2015 році, був затверджений Кабінетом Міністрів України у травні 2015 року. Урядом також затверджені плани приватизації 18 найбільших підприємств (у тому числі підприємств паливно-енергетичного комплексу, а також великого виробника добрив – Одеського припортового заводу). Приватизацію найбільших активів планується розпочати наприкінці 2016 року. Вже розпочато маркетинг активів, що підлягають приватизації: були підготовлені та опубліковані короткі презентації (тізери) найбільших активів. Фонд державного майна України спільно з Міністерством економічного розвитку і торгівлі України наразі розробляють механізм залучення зовнішніх радників до процесу приватизації та оплати їхніх послуг.

Нормативно-правова база, що регулює діяльність держпідприємств в Україні: основні зміни

В цьому розділі викладені основні зміни в законодавстві, що мали місце у другому півріччі 2015 року та які стосуються системи управління об'єктами державної власності в Україні.

Перш за все, почали впроваджуватись зміни, направлені на покращення законодавства у сфері приватизації, аудиту та моніторингу за діяльністю суб'єктів господарювання державного сектору економіки, системи управління об'єктами державної власності в цілому.

Організаційно-правові форми суб'єктів господарювання державного сектору економіки

Найбільш поширеними організаційно-правовими формами суб'єктів господарювання державного сектору економіки є: **державне підприємство** (далі – ДП), **публічні** (ПАТ) та **відкриті** (ВАТ) **акціонерні товариства**.

Законодавство про приватизацію

Ключовим нормативно-правовим актом, що визначає перелік підприємств, що підлягають приватизації, є постанова Кабінету Міністрів України від 12 травня 2015 року №271 «Про проведення прозорої та конкурентної приватизації у 2015-2016 роках».

Згідно з цією постановою, деякі підприємства державного сектору економіки, що увійшли до переліку 100 найбільших держпідприємств України плануються до приватизації, зокрема такі:

- вугільна промисловість – ДП Вугільна компанія «Краснолиманська», ПАТ «Лисичанськвугілля», відокремлені підрозділи ДП «Красноармійськвугілля», «Селидіввугілля», «Львіввугілля»;
- електроенергетика – ПАТ «Центренерго», ВАТ «Запоріжжяобленерго», ПАТ «Миколаївобленерго», ПАТ «Хмельницькобленерго», ВАТ «Тернопільобленерго», ПАТ «Дніпродзержинська теплоелектроцентраль»;
- сільськогосподарська галузь – ДП «Конярство України»;
- транспортна галузь – ДП «Южний морський торговельний порт (МТП)», ДП «Іллічівський МТП», ДП «Одеський МТП», ПрАТ «Українське Дунайське пароплавство»;
- хімічна промисловість – ПАТ «Сумихімпром», ПАТ «Одеський припортовий завод»;
- фінансовий сектор – ПАТ «Український банк реконструкції та розвитку»;
- інші галузі – ДПАТ Будівельна компанія «Укрбуд».

При цьому приватизація зазначених підприємств планується за принципом відкритого аукціону без встановлення обмежень для допуску учасників як основного способу продажу.

Постановою Кабінету Міністрів України №588 від 17 липня 2015 року внесено зміни до "Порядку передприватизаційної підготовки підприємств" шляхом викладення його у новій редакції.

Цей порядок визначає механізм здійснення передприватизаційної підготовки державних підприємств, акціонерних товариств, утворених у процесі корпоратизації, науково-дослідних та проектно-конструкторських організацій та установ, містоутворюючих підприємств, а також інших об'єктів права державної власності, які підлягають передприватизаційній підготовці відповідно до законодавства. Передприватизаційна підготовка підприємства здійснюється для оптимізації складу його майна, майнових прав та нематеріальних активів. Основною метою передприватизаційної підготовки є підвищення вартості об'єктів приватизації, їх інвестиційної привабливості та ліквідності, забезпечення створення конкурентного середовища, запобігання монополізації товарних ринків з урахуванням наявних економічних, технологічних та інших умов.

Для забезпечення проведення якісної передприватизаційної підготовки підприємств спрощено процедуру підготовки проектів шляхом скасування необхідності розроблення та затвердження її планів, графіків та деталізації процедури розроблення проектів, посилення відповідальності уповноважених органів управління за неподання в установлений законодавством строк проектів передприватизаційної підготовки підприємств.

Постановою Кабінету Міністрів України № 612 від 19 серпня 2015 року "Про внесення змін до постанов Кабінету Міністрів України № 1891 від 10 грудня 2003 р. та № 525 від 24 червня 2015 р. передбачено **внесення змін до пункту 79 Методики оцінки майна**, затвердженої постановою Кабінету Міністрів України № 1891 від 10 грудня 2003 року. Відповідно до цих змін початкова ціна пакетів акцій об'єктів групи Г

та паливно-енергетичного комплексу, яка визначена державним органом приватизації (конкурсною, аукціонною комісією) з урахуванням результатів оцінки, проведеної відповідно до цієї Методики, підлягає перегляду за рішенням робочої групи з підготовки рекомендацій та пропозицій до проектів рішень Кабінету Міністрів України щодо приватизації та умов продажу об'єктів державної власності, що підлягають приватизації (якщо рішенням робочої групи встановлена більша ціна, ніж розрахована початкова), або рішенням конкурсною, аукціонною комісією». Це рішення дозволить встановлювати більш обґрунтовану ціну на ключові державні активи.

Затверджено **Порядок проведення в електронній формі продажу об'єктів малої приватизації на аукціоні**, у тому числі за методом зниження ціни (наказ Фонду державного майна №1325 від 9 вересня 2015 року).

Законом України «Про внесення змін до Закону України "Про передачу об'єктів права державної та комунальної власності"» від 3 вересня 2015 р. № 665-VIII **забезпечено безоплатну передачу за рішенням Уряду окремого індивідуально визначеного майна з державної у комунальну власність для використання органами місцевого самоврядування**, навчальними закладами, закладами культури, фізичної культури та спорту, охорони здоров'я, соціального забезпечення та дитячими оздоровчими таборами з метою сприяння їх розвитку.

Розпорядженням Кабінету Міністрів України від 23 вересня 2015 р. № 1028-р затверджено перелік інвестиційно привабливих об'єктів для продажу, в процесі приватизації яких можуть бути залучені радники.

Вимоги щодо здійснення аудиту державних підприємств

Постановою Кабінету Міністрів України №390 від 4 червня 2015 року «**Деякі питання проведення аудиту суб'єктів господарювання державного сектору економіки**» затверджено критерії, за якими аудиторські компанії залучаються до проведення аудиту фінансової звітності деяких суб'єктів господарювання державного сектору економіки. При цьому встановлено, що проведення аудиторськими компаніями аудиту річної фінансової звітності суб'єктів господарювання державного сектору економіки здійснюється за таких умов:

- вартість активів яких, згідно з даними фінансової звітності за останній звітний рік перевищує 2 млрд грн або розмір чистого доходу яких за останній звітний рік перевищує 1,5 млрд грн, а також Державної адміністрації залізничного транспорту починаючи із звітності за 2013 рік (група 1);
- вартість активів яких згідно з даними фінансової звітності за останній звітний рік перевищує 250 млн грн (група 2).

Корпоратизація державних підприємств

Постановою Кабінету Міністрів України №761 від 16 вересня 2015 р. «Про внесення змін до постанов Кабінету Міністрів України № 158 від 2 березня 1993 р. і №802 від 29 серпня 2012 р.» передбачено внести зміни до постанови «Про затвердження Порядку перетворення державного унітарного комерційного підприємства в акціонерне товариство», відповідно до яких встановлено у процесі корпоратизації включати до складу наглядової ради акціонерного товариства не менше п'яти осіб, а для акціонерного товариства, утвореного на базі державного підприємства, включеного до переліку об'єктів державної власності, що мають стратегічне значення для економіки і безпеки держави, – одного представника від Мінекономрозвитку.

Процедура призначення та оплати праці керівників

Постановою Кабінету Міністрів України від 3 серпня 2015 р. №545 «Про внесення змін до деяких постанов Кабінету Міністрів України» передбачено внесення змін до Постанови Кабінету Міністрів України №777 від 3 вересня 2008 року «**Про проведення конкурсного відбору керівників суб'єктів господарювання державного сектору економіки**». Зміни передбачають, що рішення про необхідність проведення конкурсного відбору для призначення керівника державного підприємства, що підлягає приватизації, приймається органом, що здійснює управління об'єктами державної власності.

Вказаною постановою також внесено зміни до Порядку проведення конкурсного відбору керівників суб'єктів господарювання державного сектору економіки, якими затверджено:

- утворення постійно діючої комісії або комісії для конкурсного відбору керівників окремих підприємств;
- вимоги до документів, що подаються претендентами;
- зміни до порядку проведення конкурсу з метою проведення відкритого та професійного конкурсу відбору керівників суб'єктів господарювання державного сектору економіки.

Постановою Кабінету Міністрів України №520 від 17 липня 2015 року затверджено:

- **Порядок роботи постійно діючої комісії з конкурсного відбору керівників суб'єктів господарювання державного сектору економіки, функції з управління якими виконує Кабінет Міністрів України;**
- **склад постійно діючої комісії з конкурсного відбору керівників суб'єктів господарювання державного сектору економіки, функції з управління якими виконує Кабінет Міністрів України.**

Постановою Кабінету Міністрів України №623 від 19 серпня 2015 року затверджено додаткові зміни до Постанови Кабінету Міністрів України №777 щодо переліку документів, які подаються при погодженні кандидатури на посаду керівника особливо важливого для економіки України підприємства або підприємства, що має стратегічне значення для економіки та безпеки держави і вартість активів якого за даними останньої фінансової звітності або річний розмір чистого доходу якого перевищує 200 млн грн

Постановою Кабінету Міністрів України від 11 листопада 2015 року №1034 внесено зміни до Постанови Кабінету Міністрів України від 19 травня 1999 року. №859 «**Про умови і розміри оплати праці керівників підприємств, заснованих на державній, комунальній власності, та об'єднань державних підприємств**», якою передбачено показники для визначення розміру посадового окладу керівника підприємства, заснованого на державній або комунальній власності. Зазначені зміни дають можливість встановити конкурентну ринкову заробітну плату керівникам цих підприємств, а також преміювання в залежності від фінансових результатів їхньої діяльності.

Постановою Кабінету Міністрів України №1180 від 16 грудня 2015 року. «Про внесення змін до Постанови Кабінету Міністрів України №777 від 03.09.2008 р.» **змінено порядок проведення конкурсного відбору керівників суб'єктів господарювання державного сектору економіки.** Зміни стосуються порядку призначення керівників особливо важливих для економіки підприємств. Зокрема, конкурсний відбір на посаду керівників таких підприємств здійснюється комісіями, утвореними при Комітеті з призначення. До складу комісій при Комітеті з призначень керівників особливо важливих для економіки підприємств включаються представники Мінекономрозвитку, представники відповідних органів суб'єктів управління та незалежні недержавні експерти. Зазначеним документом також встановлено можливість комісії направляти запит до МВС щодо відсутності (наявності) у кандидатів судимості, заборони займати відповідні посади або займатися певними видами діяльності.

Інші зміни законодавства

15 вересня 2015 року ухвалено Закон України №679-VIII «Про внесення змін до деяких законів України у сфері державних закупівель щодо приведення їх у відповідність із міжнародними стандартами та вжиття заходів з подолання корупції». Положення зазначеного Закону спрямовані на зменшення корупційних ризиків під час проведення процедур закупівель, спрощення участі бізнесу в закупівлях (у тому числі завдяки введенню посткваліфікації та скасування необхідності подання довідок, що містяться у відкритих реєстрах), приведення Закону України «Про здійснення державних закупівель» у відповідність із міжнародними стандартами, спрощення доступу бізнесу до участі у закупівлях, а також удосконалення правил, що регулюють державні процедури закупівлі.

Законодавчі ініціативи

Проект Закону про внесення змін до деяких законів України (щодо уточнення деяких положень), реєстраційний №2319а від 9 липня 2015 року 319а від 9 липня 2015 р.

Законопроект передбачає внесення змін до Закону України «Про приватизацію державного майна» в частині скасування положення щодо обов'язкового продажу 5-10% акцій об'єкта приватизації на фондовій біржі та обмеження на участь у процесі приватизації держав, які визнані Верховною Радою України державами-агресорами, та осіб з таких держав.

Статус: після доопрацювання в Комітетах Верховної Ради України доопрацьований проект закону під реєстраційним номером 2319ад було прийнято у першому читанні Верховною Радою України 28 січня 2016 року.

Проект Закону про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо управління об'єктами державної власності, №3062, від 9 вересня 2015 року.

Метою законопроекту є створення сприятливих умов для оптимізації структури державного сектору економіки та запровадження ринкових методів управління суб'єктами господарювання державного сектору економіки.

Законопроектом пропонується внести зміни до Господарського кодексу, встановивши, що у державному унітарному підприємстві за рішенням суб'єкта управління об'єктами державної власності створюється наглядова рада.

Зокрема пропонується визначити органи управління державним унітарним підприємством та встановити, що наглядова рада державного унітарного підприємства є органом, що здійснює захист прав держави, і в межах компетенції, визначеної статутом та законом, контролює та регулює діяльність керівника підприємства.

Також законопроектом пропонується внести зміни до Закону України «Про управління об'єктами державної власності», якими створюють правові підстави для включення до складу органів управління суб'єктів господарювання державного сектору економіки незалежних членів наглядових рад, що забезпечить підвищення ефективності управління об'єктами державної власності.

Огляд портфелю держпідприємств

Даний звіт за 2015 рік охоплює 94 найбільших підприємства державного сектору економіки. Через специфіку банківського сектора та значний обсяг операцій між державними банками та ДП фінансові результати шести банків державної форми власності не включалися до агрегованих даних.

Агреговані фінансові дані Портфелю держпідприємств за 2015 рік наведено у таблицях.

Балансова вартість активів

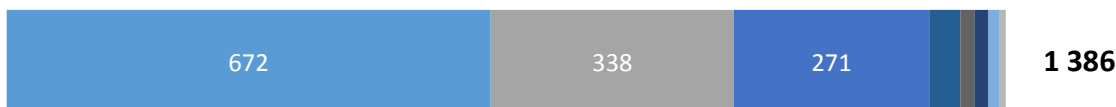
Станом на 31 грудня 2015 року загальна балансова вартість активів Портфелю складала 1,4 трлн грн, що на 38% більше, ніж станом на кінець 2014 року. Зростання вартості активів відбулося в основному за рахунок переоцінки вартості активів ПАТ «Укрзалізниця» (що виросла більш ніж у 3,5 рази до 273 млрд грн), що призвело до росту вартості активів транспортного сектору більш ніж у півтора рази. Також, значний вплив на вартість активів портфелю надала нафтогазова промисловість, вартість активів якої зросла майже на третину за рахунок збільшення активів НАК «Нафтогаз».

Значно збільшились активи сектору харчової промисловості та сільського господарства (+28%) та машинобудівного сектору (+24%), але за рахунок відносно невисокої долі в структурі активів портфелю їх вплив на сумарні активи портфелю був незначним. Активи сектору харчової промисловості та сільського господарства зросли до 43 млрд грн. Серед окремих підприємств найбільше зростання балансової вартості активів показала «Державна продовольчо-зернова корпорація України», активи якої у першому півріччі 2015 року збільшилися на 10,4 млрд грн (на 50,8%). Зростання у машинобудівному секторі було спричинено нарощуванням дебіторської заборгованості ДП КБ Південне (+62% до 7,3 млрд грн) та ВАТ «Турбоатом» (+28% до 4,2 млрд грн).

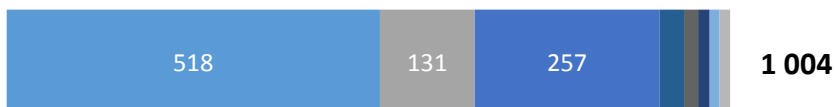
Натомість хімічна індустрія продемонструвала падіння. Вартість її активів в портфелі склала 9,5 млрд грн, що більш ніж на третину менше, ніж станом на кінець минулого року. Така ситуація склалась у зв'язку зі значним падінням оборотних активів ПАТ «Одеський припортовий завод», що склали лише 1,6 млрд грн (-77% у порівнянні з минулим роком). Відбулося це через сповільнення роботи заводу через недостатність оборотних коштів та несприятливі ціни на добрива в світі. Беручи до уваги незначну питому вагу у вартості активів портфелю підприємств хімічної індустрії, вплив на загальну вартість активів портфелю від падіння був незначним.

Сукупна балансова вартість активів підприємств електроенергетичної галузі збільшилась на 5,3% (14 млрд грн) до 271 млрд грн в основному за рахунок нарощування оборотних активів на 14 млрд грн (+37%) до 52 млрд грн, "Національна атомна енергогенеруюча компанія «Енергоатом»" («Енергоатом»), ПАТ «Укргідроенерго», «Регіональні електричні мережі» («РЕМ») і ДП "Національна енергетична компанія «Укренерго»" були основними підприємствами, балансова вартість активів яких збільшилась.

2015

2014

- Нафта і газ
- Електроенергетика
- Інше
- Вугільна промисловість
- Транспорт
- Харчова пр-ть і с/г
- Машинобудування
- Хімічна промисловість

Активи (млрд грн)

Агрегована
фінансова
інформація
ДП

Фінансовий результат (млн грн)	2014	2015
Чистий дохід	247,845	352,588
Собівартість реалізованої продукції	254,064	304,859
Валовий прибуток/(збиток)	(6,219)	47,729
Операційні витрати	(28,495)	(28,875)
Operating Profit (Loss)	(34,715)	18,854
<i>Рентабельність основної доходності (%)</i>	<i>(14.01%)</i>	<i>5.35%</i>
EBITDA	(15,464)	40,332
<i>Рентабельність за EBITDA (%)</i>	<i>(6.24%)</i>	<i>11.44%</i>
Чистий фінансовий дохід/(збиток)	(82,098)	(66,687)
Прибуток/(збиток) від іншої діяльності	(19,250)	(21,479)
Прибуток/(збиток) до оподаткування	(116,812)	(47,834)
Податок на прибуток	631	5,356
Чистий прибуток/(збиток)	(117,443)	(53,189)
<i>Чиста рентабельність (%)</i>	<i>(47.39%)</i>	<i>(15.09%)</i>
Баланс (млн грн)	2014	2015
Нематеріальні активи	7,222	7,356
Незавершене будівництво	24,407	29,123
Основні засоби	776,949	1,081,897
Інвестиції	12,913	4,675
Інші необоротні активи	16,492	16,426
Необоротні активи	837,983	1,139,477
Запаси	41,426	68,863
Дебіторська заборгованість	80,361	101,823
Грошові кошти та їхні еквіваленти	37,297	66,462
Інші оборотні активи	6,694	9,711
Оборотні Активи	165,778	246,859
Необоротні активи, утримувані для продажу	130	147
Активи, всього	1,003,892	1,386,482
Власний капітал	618,155	897,442
Відстрочені податкові зобов'язання	95,329	110,234
Довгострокові запозичення	73,993	115,235
Цільове фінансування	7,650	7,697
Інші довгострокові зобов'язання	441,183	664,275
Довгострокові зобов'язання	199,717	266,364
Короткострокові запозичення	75,756	70,586
Кредиторська заборгованість	87,705	115,156
Доходи майбутніх періодів	7,015	6,590
Інші поточні зобов'язання	29,242	74,032
Поточні зобов'язання	186,020	222,677
Зобов'язання всього	385,737	489,041
У т.ч. боргові зобов'язання	149,749	185,822
Власний капітал і зобов'язання	1,003,892	1,386,482
Фінансові коефіцієнти	2014	2015
Рентабельність активів (%)	(11.70%)	(3.84%)
Рентабельність власного капіталу (%)	(19.00%)	(5.93%)
Борг/Власний капітал	24.23%	20.71%

Власний капітал і боргові зобов'язання

За рахунок переоцінки вартості основних засобів та докапіталізації ПАТ «Укрзалізниця» та НАК «Нафтогаз України» в 2015 році балансова вартість капіталу галузі збільшилась на 47%, до 897 млрд грн.

Вартість капіталу підприємств Електроенергетичної індустрії залишилась майже незмінною на рівні 184 млрд грн стабільним залишався капітал усіх підприємств сектору.

Інші галузі показали падіння балансової вартості капіталу у порівнянні з відповідним періодом минулого року. Найбільше падіння демонстрував сектор харчової промисловості і с/г, більш ніж у двічі до 2,7 млрд грн. Найбільше зниження вартості капіталу спостерігалось у ДПЗКУ (-2,9 млрд грн до негативного значення у 4,3 млрд грн). Впала балансова вартість активів майже всіх компаній індустрії окрім ДП «Артемсіль», що продемонструвало зростання на 8% до 929 млн грн за рахунок докапіталізації.

Станом на 31 грудня 2015 року загальний рівень боргових зобов'язань Портфелю становив 213 млрд грн (+26% до відповідного періоду минулого року), в той самий час, співвідношення позикового і власного капіталу зменшилось до 24% з 28%, так як зростання балансової вартості капіталу портфелю значним чином випередило зростання заборгованості компаній портфелю.

Найбільший рівень боргових зобов'язань спостерігався у підприємств нафтогазової, транспортної, харчової і сільського господарства та електроенергетичної промисловості, на долю яких припадало 90% (або 191 млрд грн) загального обсягу боргових зобов'язань Портфелю.

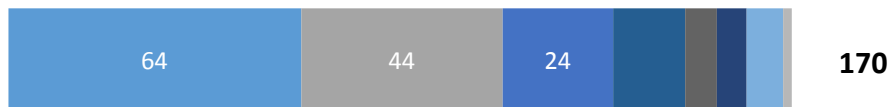
Заборгованість НАК «Нафтогаз України» станом на 31 грудня 2015 року зросла на 21% до 77 млрд грн порівняно з 2014 роком, підприємства транспортної та харчової промисловості збільшили борги відповідно на 26% до 55 млрд грн та на 52% до 36 млрд грн.

Про найбільший обсяг боргових зобов'язань станом на 30 вересня 2015 року звітували НАК «Нафтогаз України» (77 млрд грн), ПАТ «Укрзалізниця» (44 млрд грн), ДПЗКУ (36 млрд грн), що разом складають 73% від боргових зобов'язань Портфелю.

2015

2014

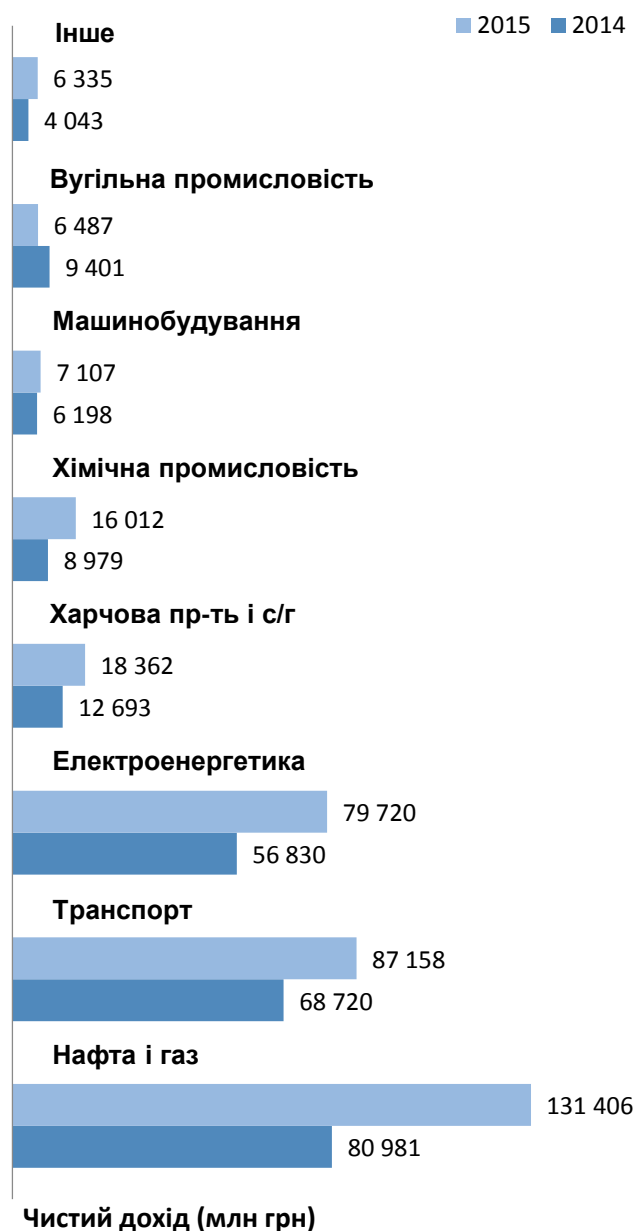

■ Нафта і газ	■ Транспорт
■ Харчова пр-ть і с/г	■ Електроенергетика
■ Машинобудування	■ Вугільна промисловість
■ Хімічна промисловість	■ Інше

Боргові зобов'язання (млрд грн)

Станом на кінець 2015 року загальний борг підприємств хімічної галузі скоротився більш ніж у двічі, до 3,4 млрд грн і переважно був деномінований у гривнях. Боргові зобов'язання сектору впали, головним чином, за рахунок ОПЗ за поставки природного газу (-67% до 2,1 млрд грн).

Чистий дохід від реалізації

За 2015 рік агрегований чистий дохід від реалізації Портфелю склав 352 млрд грн, що на 42% більше показника за аналогічний період попереднього року. Зростання чистих доходів спостерігалось в усіх галузях, окрім вугледобувної, у якій відбулося падіння на 31% (2,9 млрд грн) порівняно з 2014 роком внаслідок зниження обсягу видобутку та реалізації вугілля, та машинобудівельної галузі. Починаючи з другого кварталу видобуток вугілля держпідприємствами повністю зупинився.

За 2015 рік чистий дохід від реалізації НАК «Нафтогаз України», що складає 99,9% доходу нафтогазового сектору Портфелю, зріс з 81 млрд грн до 131 млрд грн завдяки підвищенням тарифам на газ для населення.

Дохід транспортної галузі в 2015 році склав 87 млрд грн збільшившись на 27%. Зростання сектору було забезпечено ПАТ «Укрзалізниця» (+22%) та ДП «Адміністрація морських портів України» (+70%).

За 2015 рік чистий дохід від реалізації підприємств електроенергетичної галузі збільшився на 40% у порівнянні з відповідним періодом минулого року, до 80 млрд грн. Більшу частину зростання забезпечили «Енергоатом» (+41% до 32 млрд грн) та «Укрінтеренерго» (+141% до 8,6 млрд грн).

Підприємства хімічної галузі у складі Портфелю значно збільшили (+78% до 16 млрд грн) свої доходи у 2015 році порівняно з попереднім роком. ОПЗ, один з найбільших виробників азотних добрив в Україні, збільшив доходи вдвічі порівняно з відповідним періодом 2014 року до 11 млрд грн., «Суміхімпром» – найбільший український виробник комплексних азотнофосфорнокалієвих і азотнофосфорних добрив, діоксиду титану та інших неорганічних

речовин – збільшив доходи на 28% до 2,5 млрд грн; а «Укртрансміак» – у віданні якого перебуває українська сторона аміакопроводу Тольятті-Горлівка-Одеса – збільшив доходи в півтора рази до 1,7 млрд грн. На вищезгадані три компанії припадає 97% від загальної суми доходів хімічної галузі Портфелю.

Сукупний чистий дохід від реалізації восьми підприємств сектору машинобудування у складі Портфелю за 2015 рік склав 7,1 млрд грн (+15% до 2014 року). У той час, як «Турбоатом» (+49% до 2,7 млрд грн) та ДП «Конструкторське бюро «Південне» імені М.К.Янгеля» («Південне») (+23% до 1,0 млрд грн) продемонстрували зростання, ПАТ «Хартрон», ДП «НВК «Електровозобудування» показали падіння (29% та 54% відповідно), що зменшило зростання сектору в Портфелі.

Державні підприємства харчової промисловості і сільського господарства отримали дохід у розмірі 18 млрд грн за 2015 рік (+45% порівняно з 2014 роком), основна частина цієї суми припадала на ДПЗКУ, яка майже подвоїла чистий дохід, що склав 33 млрд грн, у той час, як «Аграрний фонд» майже не змінив показник чистого доходу що залишився на рівні 6,1 млрд грн.

EBITDA та чистий прибуток

Підприємства електроенергетичного сектору за 2015 рік у порівнянні з попереднім роком майже подвоїли прибутковість за показником EBITDA, який склав 19 млрд грн. Оператор атомних електростанцій ДП НАЕК «Енергоатом», найбільша компанія у секторі, на яку припадає 73% показника EBITDA, збільшила EBITDA більш ніж удвічі до 14 млрд грн. Друге та третє місце у галузі посідають компанії «Укренерго» (оператор високовольтних мереж) та «Укргідроенерго» (оператор гідроелектростанцій). Зростання тарифів для «Укренерго» призвело до зростання показника EBITDA більш ніж у 2,5 рази, до 3,7 млрд грн, що відповідає 20% показника галузі. Доля «Укргідроенерго» в загальному обсязі EBITDA компаній галузі склала 14%, збільшившись на 65%.

У той самий час показник EBITDA ДП «Регіональні електричні мережі» залишився від'ємним у 2015р. та склав 2,2 млрд грн, що спричинило негативний вплив зростання прибутковості сектору.

Завдяки позитивним результатам роботи ДП НАЕК «Енергоатом», «Укренерго» та «Укргідроенерго» чистий фінансовий результат роботи сектору з від'ємного у 7,5 млрд грн в 2014 році став позитивним в 2015 році та склав 0,8 млрд грн. Найбільша частина збитків 2014 року припадала саме на «Енергоатом», який у 2015 році став прибутковим завдяки підвищеним тарифам на електроенергію, суттєво змінивши результат галузі.

За результатами 2015 року сукупний розмір EBITDA восьми найбільших ДП сектору машинобудування у складі Портфелю зріс більш ніж удвічі, порівняно з 2014 роком і становив 1,2 млрд грн. Показник EBITDA БАТ «Турбоатом» зріс більш ніж у два з половиною рази до 1,7 млрд грн, у ПАТ «Хартрон» він підвищився майже у шість разів до 34 млн грн, тоді як «Південмаш» наростив збиток на 17%. Негативний показник EBITDA «Південмашу» склав -1,3 млрд грн.

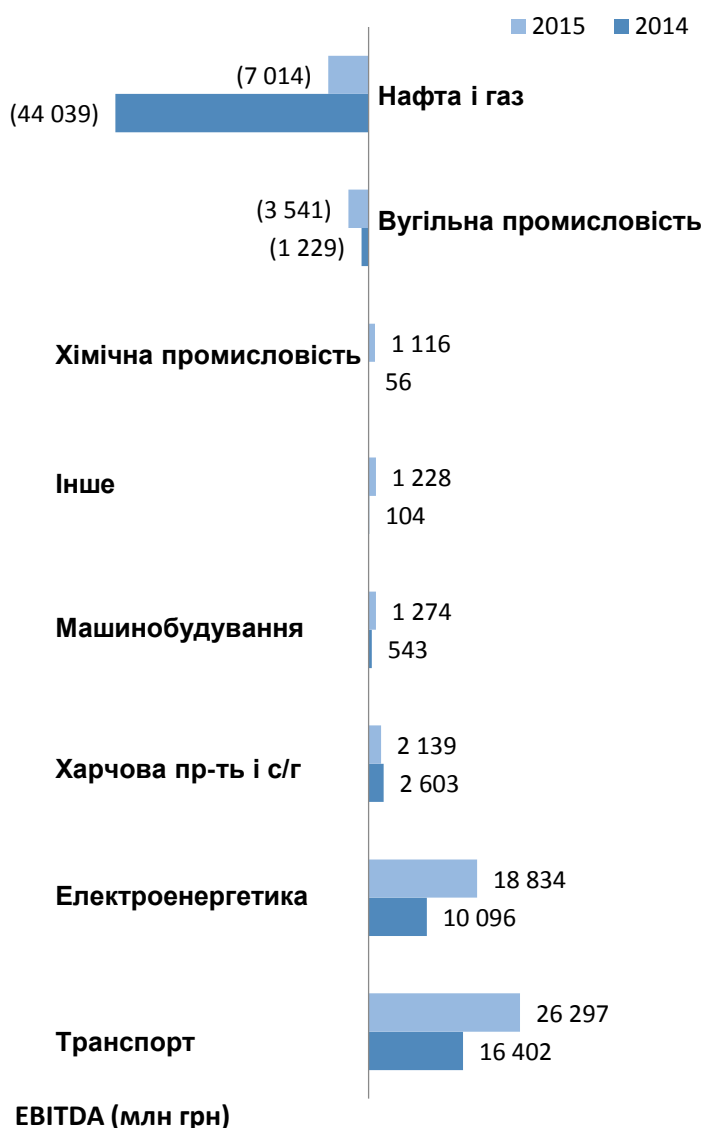
У галузі машинобудування тільки три підприємства продемонстрували позитивну динаміку чистого прибутку. «Турбоатом» збільшив чистий прибуток 2015 року порівняно з минулим роком більш ніж удвічі до 1,5 млрд грн, «Південмашу» вдалося зменшити збитки з 1,8 млрд грн у 2014 році до 1,1 млрд грн у 2015 році, ДП «Електровозобудування» у 2015 році вийшло на беззбитковий рівень, але вплив від цього на прибутковість сектору був незначним. Загалом Сектор машинобудування скоротив збитки більш ніж вдвічі в порівнянні з 2014 роком.

Незважаючи на те, що п'ять компаній галузі агро- та харчової промисловості продемонстрували позитивну динаміку фінансового результату в 2015 році порівняно з попереднім роком, збитки галузі в цілому зросли вдвічі і сягнули 2,9 млрд грн. У той час як ДП «Укрспирт» отримав 16 млн грн прибутку після 532 млн грн збитків у 2014 році, «Державна продовольчо-зернова корпорація України» збільшила свої збитки вдвічі до 3 млрд грн.

У хімічній галузі валовий прибуток зріс порівняно з 2014 роком і досяг 2,5 млрд грн, водночас і операційні витрати зросли більш ніж у 2 рази, але загалом сектор завершив період з чистим прибутком у 1,1 млрд грн (порівняно зі збитком 56 млн за 2014 рік).

ОПЗ закінчив звітний період з прибутком в 211 млн грн на відміну від від'ємного результату за 2014 рік. Так само показав позитивний результат після від'ємного «Суміхімпром»: 8 млн грн, «Укрхімтрансміак» збільшив показник прибутку у 2,5 рази до 171 млн грн у той час, як «Павлоградський хімічний завод» наростив прибуток на 53% до 88 млн грн.

Десять компаній вугледобувної галузі увійшли до Портфелю, але їх вага у загальній сумі доходів всіх компаній Портфелю досить невелика, та складає близько 1,8% від загальної суми доходів, та 1,0% від загального обсягу активів. Історично компанії вугледобувної галузі були збитковими, та зниження видобутку вугілля призвело до

подальшого зростання збитків за всіма показниками прибутковості. Зокрема, за показником EBITDA вугільні підприємства у Портфелі звітували про від'ємне значення у 3,5 млрд грн (у порівнянні з 1,2 млрд грн у минулому році), та чисті збитки у розмірі 5,5 млрд грн (у порівнянні з 2,2 млрд грн роком раніше).

ПАТ «Автомобільні дороги України»

www.adu.org.ua

Загальна інформація

ПАТ «Автомобільні дороги України» було засновано Кабінетом Міністрів України у 2002 році. Під керівництвом «Укравтодору» ця державна акціонерна компанія забезпечує будівництво та обслуговування доріг державного і місцевого значення. Компанія укладає контракти на будівництво доріг і виконання ремонтних робіт на замовлення «Укравтодору», фінансування відповідних робіт здійснюється з державного бюджету. Компанія «Автомобільні дороги України» також надає послуги приватним клієнтам, однак на цей напрям припадало лише 10% доходів компанії у 2014 році. Компанія здійснює управління 33 дочірніми підприємствами у всіх областях України, включаючи два підприємства у Криму та два – у зоні воєнного конфлікту на сході. У власності дочірніх підприємств компанії «Автомобільні дороги України» є декілька кар'єрів для видобування будівельних матеріалів, заводи з виробництва бітумних матеріалів, а також різноманітне обладнання для будівництва та ремонту доріг. 10 липня Кабінет Міністрів постановив ліквідувати ДАК "Автомобільні дороги України". Ліквідаційна комісія вже розпочала свою роботу і наразі проводить інвентаризацію.

Результати операційної діяльності

Головним замовником компанії є «Укравтодор», відповідно, доходи компанії залежать від фінансування програм з обслуговування доріг за рахунок коштів державного бюджету. У 2015 році обсяг будівництва нових доріг в Україні був незначним, і компанія «Автомобільні дороги України» отримувала дохід головним чином за обслуговування та ремонт існуючої мережі доріг. З метою отримання прибутку, Компанія здійснює, крім державних замовлень, виконання робіт для інших замовників. Питома вага цих робіт складає 10% від загальних обсягів робіт. Компанія здійснила ремонт 3,7 млн кв. м дорожнього покриття.

Фінансові результати

За січень-грудень 2015 року чистий дохід компанії зріс на 34,3% порівняно з аналогічним періодом 2014 року до 2,8 млрд грн. Показник чистого збитку скоротився майже на 7% – з 232 млн грн за 12 місяців 2014 року до 216 млн грн.

Однією з найбільших статей витрат компанії, як і раніше, є ремонт та обслуговування дорожньої техніки. Це обладнання є застарілим і потребує регулярної заміни запчастин. В частині фінансування оборотного капіталу, компанія «Автомобільні дороги України» залежить від своєчасних грошових надходжень із державного бюджету (які розподіляються «Укравтодором» згідно з контрактами на обслуговування доріг). Станом на кінець грудня 2015 року компанія «Автомобільні дороги України» мала значну кредиторську заборгованість на рівні приблизно 1,3 млрд грн та боргові зобов'язання у розмірі 41 млн грн. Але обидва показники скоротились порівняно з аналогічним періодом 2014 року: кредиторська заборгованість була 1,4 млрд грн, а боргові зобов'язання – 56 млн грн.

Цілі реформи

- Компанія знаходиться в процесі ліквідації.

Фінансовий результат (млн грн)	2014	2015
Чистий дохід	2 069	2 779
Собівартість реалізованої продукції	2 114	2 804
Валовий прибуток/(збиток)	(46)	(24)
EBITDA	(103)	(103)
Амортизація	114	108
Операційний прибуток/(збиток)	(217)	(211)
Чистий фінансовий дохід/(збиток)	2	(5)
Прибуток/(збиток) до оподаткування	(215)	(216)
Податок на прибуток	17	(0)
Чистий прибуток/(збиток)	(232)	(216)
Баланс (млн грн)	2014	2015
Активи, всього	2 790	2 546
Необоротні активи	1 511	1 457
Основні засоби	1 402	1 343
Оборотні активи	1 271	1 080
Дебіторська заборгованість	1 007	771
Грошові кошти та їхні еквіваленти	51	57
Зобов'язання та власний капітал	2 790	2 546
Зобов'язання	1 676	1 630
Кредиторська заборгованість	1 429	1 318
Боргові зобов'язання	56	41
Власний капітал	1 114	916
Фінансові коефіцієнти	2014	2015
Приріст чистого доходу (% до відповідного періоду минулого року)	0,0%	н/д
Рентабельність за EBITDA (%)	(5,0%)	(3,7%)
Чиста рентабельність (%)	(11,2%)	(7,8%)
Борг/власний капітал (%)	5,0%	4,4%
Чистий борг/EBITDA (x)	0,0%	н/д
Рентабельність власного капіталу (%)	0,0%	(21,3%)
Рентабельність активів (%)	0,0%	(8,1%)
Рентабельність застосованого капіталу (%)	0,0%	(19,9%)
Дані про компанію	2014	2015
Кількість працівників	85 487	н/д
Середньомісячна заробітна плата (грн)*	1 892	н/д
Частка держави (%)	100%	100%

Примітка: *витрати на заробітну плату (за винятком соціальних виплат), поділені на середню кількість працівників

ПАТ «Аграрний фонд»

www.agrofond.gov.ua

Загальна інформація

ПАТ «Аграрний фонд» було створене у середині 2013 року для виконання функцій фінансованого державою Аграрного фонду та подолання обмежень, притаманних бюджетній організації. До завдань первісного Аграрного фонду входило, зокрема, забезпечення сільгоспвиробників позиками від імені держави шляхом форвардних закупівель і формування запасів для ринкових інтервенцій з метою регулювання внутрішніх цін на продовольчі товари, що підлягають державному регулюванню (тобто хліб, борошно, цукор, сухе молоко та масло). Проте обидва фонди наразі існують паралельно, оскільки українське законодавство забороняє передачу деяких із вищезгаданих функцій акціонерному товариству. ПАТ «Аграрний фонд» працює через два дочірніх підприємства: «Агрофонд-зерно» (зберігання державного зерна, ринкові інтервенції та виробництво борошна) та «Агрофінфонд» (фінансування інвестиційних проектів).

Результати операційної діяльності

У 2015 році компанія продала на майже 400 тис т. зерна менше, ніж у 2014 році. У січні-грудні 2015 року «Аграрний фонд» реалізував 980 тис т. зерна та продуктів його переробки, а в 2014 році реалізація була на рівні 1 345 тис т. В 2015 році «Аграрний фонд» реалізував 281,1 тис т борошна виключно для комерційних цілей. Натомість в 2014 році було реалізовано лише 127 тис т для комерційних цілей. Станом на кінець 2015 року ПАТ «Аграрний фонд» вже уклав більше 100 форвардних контрактів на придбання 330 тис т зерна пшениці 2 та 3 класу на загальну суму понад 750 млн грн.

Фінансові результати

Чистий прибуток ПАТ «Аграрний фонд» за 2015 рік склав 155 млн грн, що на 77% менше, ніж у за 2014 рік, коли він складав 666 млн грн. За 12 місяців 2015 року чистий дохід компанії становив 2,9 млрд грн, що на 4% більше, ніж за аналогічний період 2014 року. Чистий фінансовий результат за 12 місяців 2015 року зменшився майже в 3 рази до 108 млн грн, ніж за аналогічний період 2014 року. В той же час EBITDA зменшилась майже в 2 рази до 223 млн грн через зростання амортизації, порівняно з аналогічним періодом 2014 року, EBITDA тоді склала 506 млн грн. Рентабельність за EBITDA та чиста рентабельність за 12 місяців 2015 року зменшились до 7,8% та 5,4% відповідно. «Аграрний фонд» втратив більше 2 млрд грн минулого року через банкрутство «Брокбізнесбанку». У компанії з'явилися боргові зобов'язання, що склали 133 млн грн станом на кінець 2015 року. «Аграрний фонд» у першому півріччі 2015 року відповідно до постанови Кабінету Міністрів України сплатив державі 50% від отриманого чистого прибутку за 2014 рік – дивіденди в розмірі 333 млн грн. Протягом 2015 року в ПАТ «Аграрний фонд» були заморожені кошти в розмірі понад 2,9 млрд грн, які так і не були повернуті підприємству проблемними банками.

Цілі реформи

- Необхідні зміни до законодавства для усунення дублювання функцій із державним Аграрним фондом і передачі всіх його функцій ПАТ «Аграрний фонд».
- Згідно з чинним законодавством «Аграрний фонд» може купувати або продавати сільськогосподарську продукцію лише на організованому ринку (тобто на Державній аграрній біржі). Ця платформа залишається дуже неліквідною, що призводить до появи неринкових комерційних пропозицій і неефективності спотових закупівель. Необхідно створити більш надійну систему порівняльного аналізу цін, можливо, з використанням позабіржових цін, наданих промисловими консультантами, або котирувань Чиказької товарної біржі.
- Форвардна закупівля зернових є одним із головних видів діяльності «Аграрного фонду»; це означає, що компанія несе погодні ризики, а саме ризики втрати врожаю та непостачання сільгоспвиробниками зернових згідно з укладеними контрактами. Це призводить до необхідності відповідного страхування за купованого врожаю та вибору надійних страхових компаній, здатних застрахувати ці ризики.
- Девальвація гривні становить найбільшу перешкоду підписанню нових контрактів із форвардних закупівель між «Аграрним фондом» і місцевими сільгоспвиробниками. Для зменшення валютних ризиків необхідно зафіксувати ціни на зернові в доларах США або розробити механізми хеджування валютних ризиків.
- Прозорість операцій та нагляд із боку професійної наглядової ради потрібні для покращення корпоративного управління компанії та запобігання новим випадкам шахрайства, подібних тим, що розслідуються зараз.

Фінансовий результат (млн грн)	2014	2015
Чистий дохід	2 772	2 875
Собівартість реалізованої продукції	2 335	2 155
Валовий прибуток/(збиток)	437	720
EBITDA	506	223
Амортизація	0	1
Операційний прибуток/(збиток)	506	221
Чистий фінансовий дохід/(збиток)	293	108
Прибуток/(збиток) до оподаткування	799	330
Податок на прибуток	133	175
Чистий прибуток/(збиток)	666	155
Баланс (млн грн)	2014	2015
Активи, всього	6 097	6 116
Необоротні активи	15	29
Основні засоби	5	4
Оборотні активи	6 082	6 086
Дебіторська заборгованість	1 496	4 389
Грошові кошти та їхні еквіваленти	2 756	943
Зобов'язання та власний капітал	6 097	6 116
Зобов'язання	388	585
Кредиторська заборгованість	229	284
Боргові зобов'язання	0	133
Власний капітал	5 709	5 530
Фінансові коефіцієнти	2014	2015
Приріст чистого доходу (% до відповідного періоду минулого року)	0,0%	64,6%
Рентабельність за EBITDA (%)	18,3%	7,8%
Чиста рентабельність (%)	24,0%	5,4%
Борг/власний капітал (%)	0,0%	2,4%
Чистий борг/EBITDA (x)	0,0%	(800,4%)
Рентабельність власного капіталу (%)	0,0%	2,8%
Рентабельність активів (%)	0,0%	2,5%
Рентабельність застосованого капіталу (%)	0,0%	3,9%
Дані про компанію	2014	2015
Кількість працівників	120	171
Середньомісячна заробітна плата (грн)*	7 378	17853
Частка держави (%)	100%	100%

Примітка: *витрати на заробітну плату (за винятком соціальних виплат), поділені на середню кількість працівників

ДП «Адміністрація морських портів України»

www.uspa.gov.ua

Загальна інформація

«Адміністрація морських портів України» (АМПУ) – це державне підприємство, яке здійснює нагляд за функціонуванням 13 морських портів на території України. Підприємство було засноване в 2013 році. АМПУ володіє стратегічними об'єктами портової інфраструктури, до яких належать акваторії морських портів, гідротехнічні споруди, причали, та інфраструктура загального користування, така як під'їзні дороги та інженерні мережі. АМПУ забезпечує функціонування морських портів, стягує портові збори, а також надає послуги загального технічного обслуговування. Наприклад, «Адміністрація морських портів України» відповідає за підтримання необхідних глибин акваторії та за проведення днопоглиблювальних робіт. В кожному порту є філія АМПУ, яка діє як адміністрація порту. Державні та приватні стивідорні компанії ведуть діяльність у портах, орендуючи причали у АМПУ або шляхом будівництва власних причалів. На сьогодні приватні стивідорні компанії працюють у 10 українських портах. АМПУ є органом управління і не займається стивідорними операціями, тобто не конкурує з державними та приватними стивідорними компаніями.

Результати операційної діяльності

За січень-грудень 2015 року обсяг вантажопереробки в морських портах України склав — 144 млн 826 тис тонн. Переробка експортних вантажів склала 104 21 тис тонн (падіння на 0,6% від показників 2014 року), імпорتنих — 18 97 тис тонн (приріст на 13,2%). Перевалка транзитних вантажів склала 15 873 тис тонн (зниження на 23,4% до показників 2014 року), каботажних — 6 835 тис тонн (приріст на 96,8%). Державними портовими операторами, що входять в структуру управління Мінінфраструктури, було перероблено 48 млн 980 тис тонн (33,8% від загального обсягу); Іншими портовими операторами (переважно приватної форми власності) через всі причали було перероблено 95 млн 846 тис тонн (66,2% від загального обсягу). Портовими операторами (переважно приватної форми власності) через причали АМПУ — 50 млн 919 тис тонн (35,2% від загального обсягу). Переробка контейнерів у морських портах знизилася на 28%. Порти континентальної частини України наростили переробку вантажів на 1,4% в порівнянні з показниками минулого року. Лідерами зі зростання переробки вантажів стали порти Ізмаїл (+56% до показників минулого року), Бердянськ (+39,2%), Білгород-Дністровський (+17%), Миколаїв (+6,8%), Херсон (+6%), Одеса (+4,1%) та морський порт «Южний» (+2,4%).

Фінансові результати

Доходи АМПУ складаються з портових зборів (корабельний, причальний, якірний та санітарний), льодового, лоцманського збору та інших платежів. АМПУ збирає доходи через свої філії та розподіляє частину цих коштів між ними для фінансування їхніх витрат. Близько 80% доходів АМПУ деноміновані в доларах США, тоді як у витратах домінує гривнева складова. Найбільшими статтями витрат є заробітна плата та амортизація. За 12 місяців 2015 року АМПУ отримала 6,8 млрд грн чистого доходу, що на 70% більше порівняно з відповідним періодом минулого року, та відповідала про 3,8 млрд грн чистого прибутку (зростання у 2,5 рази відносно минулого року), внаслідок чого показник чистої рентабельності зріс до 56,5%, тоді як у січні-грудні 2014 року він склав 37,8%. Неабияку роль в такому значному підвищенні прибутковості компанії відіграла девальвація гривні, що вилилося у різкому зростанні доходів в гривневому еквіваленті при збереженні собівартості майже на незмінному рівні.

Цілі реформи

- Оптимізувати тарифну політику, підвищити прозорість та ефективність обслуговування клієнтів.
- Забезпечити неупереджений та сприятливий бізнес-клімат для державних і приватних стивідорних компаній, допомогти портам збільшити доходи і підтримати приватних учасників у будівництві нових перевалочних терміналів.
- Створити прозору систему з технічного обслуговування портів, наприклад, щодо днопоглиблювальних робіт.
- Підвищити ефективність внутрішніх операційних процесів, оптимізувати управління грошовими коштами між філіями, запровадити уніфіковану фінансову звітність та інформаційні системи, які охоплюють діяльність усіх підзвітних АМПУ портів.
- Оптимізувати витрати.
- За можливості допомагати державним стивідорним компаніям у залученні приватного капіталу, наприклад шляхом приватизації, договорів з управлінням та/або державно-приватного партнерства.

Фінансовий результат (млн грн)	2014	2015
Чистий дохід	4 005	6 811
Собівартість реалізованої продукції	1 397	1 947
Валовий прибуток/(збиток)	2 608	4 864
EBITDA	2 769	5 369
Амортизація	356	353
Операційний прибуток/(збиток)	2 414	5 015
Чистий фінансовий дохід/(збиток)	(561)	(288)
Прибуток/(збиток) до оподаткування	1 853	4 727
Податок на прибуток	340	880
Чистий прибуток/(збиток)	1 513	3 847
Баланс (млн грн)	2014	2015
Активи, всього	17 484	20 639
Необоротні активи	16 159	16 267
Основні засоби	13 215	13 016
Оборотні активи	1 325	4 373
Дебіторська заборгованість	942	1 164
Грошові кошти та їхні еквіваленти	432	3 297
Зобов'язання та власний капітал	17 484	20 639
Зобов'язання	1 352	1 955
Кредиторська заборгованість	234	696
Боргові зобов'язання	905	1 041
Власний капітал	16 132	18 684
Фінансові коефіцієнти	2014	2015
Приріст чистого доходу (% до відповідного періоду минулого року)	0,0%	86,5%
Рентабельність за EBITDA (%)	69,2%	78,8%
Чиста рентабельність (%)	37,8%	56,5%
Борг/власний капітал (%)	5,6%	5,6%
Чистий борг/EBITDA (x)	0,0%	(16,6%)
Рентабельність власного капіталу (%)	0,0%	22,1%
Рентабельність активів (%)	0,0%	20,2%
Рентабельність застосованого капіталу (%)	0,0%	27,3%
Дані про компанію	2014	2015
Кількість працівників	8 454	7 955
Середньомісячна заробітна плата (грн)*	6 685	8 920
Частка держави (%)	100%	100%

Примітка: *витрати на заробітну плату (за винятком соціальних виплат), поділені на середню кількість працівників

ДП «Вугілля України»

www.dpvu.com.ua

Загальна інформація

ДП «Вугілля України» – державна компанія, яка була заснована у 2003 році. Вона виступає торговельним посередником між державними виробниками вугілля та кінцевими споживачами – ТЕЦ та електростанціями. Компанія виконує ключову роль у регулюванні роздрібних цін на вугілля, проводячи централізовані закупівлі вугілля з державних шахт та здійснюючи поставки цього вугілля п'яти українським енергетичним компаніям («Західенерго», «Дніпроенерго» та «Східенерго», які належать ДТЕК; «Донбасенерго», що належить Energoinvest Holding B.V.; та «Центренерго») за середньою ціною продажу. Регулюючи ціни, компанія визначає обсяг державних субсидій, необхідних державним вугільним шахтам для компенсації витрачених ними коштів. Державні вугільні шахти характеризуються високою вартістю виробництва (внаслідок низької ефективності) та низькою якістю видобутого вугілля; таким чином, вони є збитковими та сильно залежать від державних субсидій.

Фінансові результати

За 12 місяців 2015 року ДП «Вугілля України» зменшило чистий дохід на 60% порівняно з аналогічним періодом минулого року до 2,7 млрд грн, тоді як валовий прибуток впав на 74% порівняно з аналогічним періодом минулого року до 142 млн грн. За результатами 2015 року чистий збиток склав 1,2 млрд грн, чиста рентабельність була від'ємною на рівні -45,2%. Показник EBITDA за 12 місяців 2015 року впав, порівняно з аналогічним періодом минулого року, до від'ємного значення майже 1 млрд грн; рентабельність за EBITDA склала -34%. Станом на кінець грудня 2015 року загальна сума дебіторської заборгованості ДП «Вугілля України» зменшилася до 1,5 млрд грн.

Цілі реформи

- Необхідно проаналізувати поточну роль компанії у формуванні цін на вугілля, видобуте державними підприємствами, у тому числі її роль у забезпеченні економічної та соціальної стабільності державних вугільних шахт, беручи до уваги зниження видобутку вугілля державними шахтами, а також політичні та соціальні наслідки закриття збиткових шахт.
- Необхідно поліпшити систему контролю за якістю видобутого вугілля.
- Державні шахти потребують модернізації з метою підвищення ефективності виробництва.

Фінансовий результат (млн грн)	2014	2015
Чистий дохід	6 508	2 751
Собівартість реалізованої продукції	5 953	2 609
Валовий прибуток/(збиток)	555	142
EBITDA	406	(936)
Амортизація	0	0
Операційний прибуток/(збиток)	406	(937)
Чистий фінансовий дохід/(збиток)	(406)	(307)
Прибуток/(збиток) до оподаткування	0	(1 244)
Податок на прибуток	0	0
Чистий прибуток/(збиток)	0	(1 244)
Баланс (млн грн)	2014	2015
Активи, всього	4 513	4 651
Необоротні активи	537	522
Основні засоби	0	0
Оборотні активи	3 975	4 129
Дебіторська заборгованість	2 180	1 488
Грошові кошти та їхні еквіваленти	21	75
Зобов'язання та власний капітал	4 513	4 651
Зобов'язання	4 743	6 126
Кредиторська заборгованість	833	813
Боргові зобов'язання	2 762	3 149
Власний капітал	(230)	(1 474)
Фінансові коефіцієнти	2014	2015
Приріст чистого доходу (% до відповідного періоду минулого року)	0,0%	(74,4%)
Рентабельність за EBITDA (%)	6,2%	(34,0%)
Чиста рентабельність (%)	0,0%	(45,2%)
Борг/власний капітал (%)	н/д	н/д
Чистий борг/EBITDA (x)	0,0%	н/д
Рентабельність власного капіталу (%)	0,0%	н/д
Рентабельність активів (%)	0,0%	(27,2%)
Рентабельність застосованого капіталу (%)	0,0%	н/д
Дані про компанію	2014	2015
Кількість працівників	158	109
Середньомісячна заробітна плата (грн)*	13 221	16119
Частка держави (%)	100%	100%

Примітка: *витрати на заробітну плату (за винятком соціальних виплат), поділені на середню кількість працівників

ПАТ «Державна продовольчо-зернова корпорація України»

www.pzcu.gov.ua

Загальна інформація

ПАТ «Державна продовольчо-зернова корпорація України» (ДПЗКУ) була заснована у 2010 році як наступник державної компанії «Хліб України». ДПЗКУ є вертикально інтегрованим оператором зернового ринку з національною мережею зернових елеваторів (загальна потужність: 3,8 млн т), двома портовими терміналами в Одесі та Миколаєві (загальна потужність перевалки: 2,4 млн т) та зерновими переробними підприємствами із загальною потужністю 531 тис т борошна, 31 тис т круп та 163 тис т комбікормів щорічно. ДПЗКУ закуповує зерно та насіння сояшника для експорту в місцевих сільгоспвиробників як на спотових, так і на форвардних умовах. У 2012 році компанія отримала кредит на 15 років у розмірі 3,0 млрд дол США від Експортно-імпортного банку Китаю. Відсоткова ставка за цим кредитом із 5-річним пільговим періодом становить 6% річних. Потенційні проекти по цій угоді включають закупівлю китайських пестицидів, насіння та сільськогосподарського обладнання, а також експорт зернових до Китаю. Транш у розмірі 1,5 млрд дол США було витрачено на фінансування експорту зернових (головним чином кукурудзи) до Китаю.

Результати операційної діяльності

З початку 2015 року було відвантажено більше 2,2 млн тонн зернових на суму 430 млн доларів. За форвардною програмою поставлено понад 65 тис тонн зернових. Всі зобов'язання по форварду постачальниками виконані на 100%. Починаючи зі старту 2015/2016 МР на елеватори корпорації прийнято близько 1,9 млн тонн зернових і олійних, впроваджується автоматизована система кількісно-якісного обліку руху зерна. ПАТ «ДПЗКУ» посіла друге місце за обсягами експорту зернових культур у минулому півріччі поточного маркетингового року. Так, за перші шість місяців 2015/2016 МР компанія експортувала майже 1 400 тис тонн зернових. За вказаний період ДПЗКУ відвантажила збіжжя до таких країн, як: Іспанія, Саудівська Аравія, Єгипет, Китай, Тайланд, Туреччина та ін.

Фінансові результати

Чисті доходи ДПЗКУ за січень-грудень 2015 року склали 12,4 млрд грн, що на 76% вище відповідного показника за аналогічний період минулого року. Зростання відбулося завдяки збільшенню експорту зернових та нарощення обсягів продукції переробки зерна (борошно та ін.). EBITDA становила 1,5 млрд грн, що на 0,3 млрд грн нижче, ніж за аналогічний період 2014 року, а рентабельність за EBITDA склала 12%. У той самий час чистий фінансовий результат за 12 місяців 2015 року був від'ємним і склав 3,0 млрд грн, що вдвічі гірше фінансового результату за аналогічний період 2014 року (1,5 млрд грн).

Цілі реформи

- Рівень зносу потужностей компанії для зберігання та перевалки складає 80%, що свідчить про термінову потребу в інвестиціях.
- Девальвація гривні є головною перепоною для підписання нових форвардних контрактів між ДПЗКУ та місцевими сільгоспвиробниками. Для зменшення ризиків, пов'язаних з коливаннями валютного курсу, необхідно зафіксувати ціни на зернові в доларах США або розробити механізми хеджування валютних ризиків.
- Прозорість операцій і нагляд із боку професійної наглядової ради є необхідними умовами для покращення корпоративного управління компанії та запобігання випадкам шахрайства.

Фінансовий результат (млн грн)	2014	2015
Чистий дохід	7 054	12 418
Собівартість реалізованої продукції	5 955	10 308
Валовий прибуток/(збиток)	1 099	2 111
EBITDA	1 777	1 487
Амортизація	51	48
Операційний прибуток/(збиток)	1 726	1 440
Чистий фінансовий дохід/(збиток)	(3 223)	(4 469)
Прибуток/(збиток) до оподаткування	(1 497)	(3 029)
Податок на прибуток	0	0
Чистий прибуток/(збиток)	(1 497)	(3 029)
Баланс (млн грн)	2014	2015
Активи, всього	23 123	33 034
Необоротні активи	896	844
Основні засоби	724	677
Оборотні активи	22 226	32 190
Дебіторська заборгованість	4 413	3 751
Грошові кошти та їхні еквіваленти	16 573	25 704
Зобов'язання та власний капітал	23 123	33 034
Зобов'язання	24 518	37 345
Кредиторська заборгованість	201	346
Боргові зобов'язання	23 653	36 001
Власний капітал	(1 395)	(4 311)
Фінансові коефіцієнти	2014	2015
Приріст чистого доходу (% до відповідного періоду минулого року)	0,0%	92,1%
Рентабельність за EBITDA (%)	25,2%	12,0%
Чиста рентабельність (%)	(21,2%)	(24,4%)
Борг/власний капітал (%)	н/д	н/д
Чистий борг/EBITDA (x)	0,0%	584,1%
Рентабельність власного капіталу (%)	0,0%	н/д
Рентабельність активів (%)	0,0%	(10,8%)
Рентабельність застосованого капіталу (%)	0,0%	н/д
Дані про компанію	2014	2015
Кількість працівників	5 231	409
Середньомісячна заробітна плата (грн)*	3 467	9 479
Частка держави (%)	100%	100%

Примітка: *витрати на заробітну плату (за винятком соціальних виплат), поділені на середню кількість працівників

Державне підприємство обслуговування повітряного руху України

Загальна інформація

Державне підприємство обслуговування повітряного руху України («Украерорух») було створене в 1992 році і з того часу є єдиним постачальником аеронавігаційного обслуговування в Україні. До складу «Украероруху» входять Український центр планування використання повітряного простору України та регулювання повітряного руху («Украероцентр»), Служба аеронавігаційної інформації України (CAI), Авіакомпанія «Украерорух», Центр авіаційної підготовки та сертифікації та сім регіональних структурних підрозділів. Підприємство відповідає за забезпечення аеронавігаційного обслуговування в повітряному просторі України та в повітряному просторі над Чорним морем, де відповідальність за регулювання повітряного руху покладена на Україну міжнародними договорами. В рамках цієї діяльності Укранерорух також забезпечує контроль повітряного простору, організацію потоків повітряного руху та надання аеронавігаційної інформації користувачам повітряного простору. Серед інших послуг: льотні перевірки радіотехнічного та світлосигнального обладнання, вертодром, погодження будівельних об'єктів (погодження місця розташування та висоти об'єктів на приаеродромних територіях та об'єктів, діяльність яких може вплинути на безпеку польотів і роботу радіотехнічних приладів цивільної авіації). У 2004 році Україна стала членом Євроконтролю (Європейської організації з безпеки аеронавігації), а Укранерорух як національний постачальник аеронавігаційного обслуговування здійснює впровадження Угоди про Спільний європейський авіаційний простір (ЕСАА).

Результати операційної діяльності

Кількість обслугованих польотів, виконаних літаками та вертольотами авіакомпаній України зменшилась на 10,8%, іноземними авіакомпаніями - на 38,7%. У 2015 році Державне підприємство обслуговування повітряного руху України надало аеронавігаційне обслуговування 234 861 рейсу, що порівняно з 2014 роком демонструє зменшення на 32,4%. Укранерорух забезпечив виконання 69 628 рейсів вітчизняних авіакомпаній, що менше ніж за аналогічний період минулого року на 10,8%, та 165 233 авіарейси іноземних авіакомпаній, що порівняно з 2014 роком менше на 38,7%. За типами польотів: транзитні польоти - 117 487 (-45,1%), міжнародні (з вильотом/посадкою) - 95 504 (-10,8%), кількість внутрішніх польотів становить 21 870 (-18,0%). Найбільшу кількість вильотів і посадок, здійснених українськими та зарубіжними авіакомпаніями, Укранерорух забезпечив у таких аеропортах України: Київ (Бориспіль) - 70 121 (-3,7% порівняно з 2014 роком), Київ (Жуляни) - 19 817 (-20,5%), Одеса - 11 863 (-6,1%), Дніпропетровськ - 8 852 (-22,9%), Львів - 7 295 (-6,1%), Харків - 4 113 (-34,8%) та Запоріжжя - 3 962 (+29,7%). У 2015 році найбільш значні обсяги аеронавігаційного обслуговування Укранерорух надав таким авіакомпаніям: «Ukraine International Airlines» (Україна) - 41 003 польоти (на 11,8% більше порівняно з 2014 роком), «TurkHavaYollari A.O.» (Туреччина) - 22 440 польотів (-0,3%), «OAO Aviakompaniya Belavia» (Білорусь) - 10 522 польоти. За результатами оцінювання зрілості системи управління безпекою польотів у 2015 році Укранерорух посів 5 місце серед 45 європейських провайдерів аеронавігаційного обслуговування. Протягом року Україна покращила власний результат на 7 позицій, адже у 2014 році Україна посідала 13 місце за підсумками аналогічного рейтингу.

Фінансові результати

Станом на кінець грудня 2015 року підприємство відзвітувало про чистий дохід у розмірі 2,0 млрд грн (що на 14% менше порівняно з аналогічним періодом попереднього року). Чиста рентабельність за 12 місяців 2015 року збільшилась на 4 відсоткових пункти у порівнянні з показником на кінець грудня 2014 року. Чистий прибуток за 12 місяців 2015 року зріс на 13% у порівнянні з аналогічним показником за січень-грудень 2014 року до 342 млн грн.

Цілі реформи

- Розширити міжнародне співробітництво в рамках ініціативи Європейської Комісії з Єдиного неба Європи. Відповідно до ініціативи, розподіл повітряного простору та його керування будуть єдиними для більшості країн Європи з метою підвищення безпеки та ефективного використання повітряного простору і системи управління повітряним рухом у межах і поза межами ЄС.
- Провести модернізацію навігаційного обладнання та обладнання зв'язку.
- Координувати збільшення інтенсивності повітряного руху на деяких маршрутах над Чорним морем із міжнародними організаціями.

Фінансовий результат (млн грн)	2014	2015
Чистий дохід	2 385	2 046
Собівартість реалізованої продукції	1 751	1 566
Валовий прибуток/(збиток)	634	480
EBITDA	716	645
Амортизація	222	216
Операційний прибуток/(збиток)	495	430
Чистий фінансовий дохід/(збиток)	(54)	0
Прибуток/(збиток) до оподаткування	440	430
Податок на прибуток	137	88
Чистий прибуток/(збиток)	303	342
Баланс (млн грн)	2014	2015
Активи, всього	4 629	4 930
Необоротні активи	3 297	3 198
Основні засоби	2 658	2 545
Оборотні активи	1 332	1 732
Дебіторська заборгованість	549	538
Грошові кошти та їхні еквіваленти	683	1 213
Зобов'язання та власний капітал	4 629	4 930
Зобов'язання	168	133
Кредиторська заборгованість	98	68
Боргові зобов'язання	2	2
Власний капітал	4 460	4 798
Фінансові коефіцієнти	2014	2015
Приріст чистого доходу (% до відповідного періоду минулого року)	0,0%	(24,4%)
Рентабельність за EBITDA (%)	30,0%	31,5%
Чиста рентабельність (%)	12,7%	16,7%
Борг/власний капітал (%)	0,0%	0,0%
Чистий борг/EBITDA (x)	0,0%	(146,6 %)
Рентабельність власного капіталу (%)	0,0%	7,4%
Рентабельність активів (%)	0,0%	7,2%
Рентабельність застосованого капіталу (%)	0,0%	9,3%
Дані про компанію	2014	2015
Кількість працівників	5 382	4 423
Середньомісячна заробітна плата (грн)*	15 188	16 954
Частка держави (%)	100%	100%

Примітка: *витрати на заробітну плату (за винятком соціальних виплат), поділені на середню кількість працівників

ДП «Електроважмаш»

www.spetm.com.ua

Загальна інформація

ДП завод «Електроважмаш» був заснований майже 70 років тому. За радянських часів «Електроважмаш» входив до складу ПАТ «Турбоатом» — провідного виробника енергетичних турбін. Основним напрямком діяльності заводу було виробництво електричного обладнання. Згодом «Електроважмаш» став окремим підприємством. Завод виготовляє транспортне обладнання для шахт та залізниць (близько 60–70% доходів), а також турбо- та гідрогенератори та електрообладнання постійного струму (до 30%). Обладнання виробництва «Електроважмаш» використовується більш ніж у 40 країнах світу. Після кризи 2008 року «Електроважмаш» значно покращив фінансовий стан: чисті доходи від реалізації продукції у 2008 році становили 0,1 млрд грн, а у 2015 році зросли до 1,9 млрд грн.

Результати операційної діяльності

У 3 кварталі 2015 року на заводі було виготовлено найпотужніший турбогенератор за всю історію заводу ТГВ-550-2МУЗ для Екібастузької ГРЕС-1 (Казахстан). Турбогенераторами виробництва ДП завод «Електроважмаш» укомплектовано 73% потужностей ТЕС України. На долю гідроенергетичного виробництва компанії припадає 78% встановленої потужності ГЕС України. «Електроважмаш» займається не лише виготовленням продукції, а й сервісним обслуговуванням та модернізацією.

Виробники енергетичного обладнання зазвичай мають довгий цикл виробництва (від 3 до 5 років). Підприємство має потенціал для виходу на ринки країн Середньої Азії, зокрема Казахстану, а також має потенційних замовників в Індії, Китаї та Латинській Америці. ЄС, натомість, поки що не розглядається підприємством серед ключових ринків збуту продукції. На внутрішньому ринку, у рамках програми заміщення імпорту, «Електроважмаш» продовжить й надалі постачати продукцію для електростанцій, зокрема для НАЕК «Енергоатом», а також для теплових електростанцій на сході країни, які постраждали внаслідок бойових дій.

Фінансові результати

Чистий дохід від реалізації продукції «Електроважмашу» за 12 місяців 2015 року склав 1,9 млрд грн, що на 2% більше за аналогічний показник минулого року, оскільки значну частину доходів складає експорт. З вересня 2014 року компанія скоротила робочий тиждень з 5 до 4 днів (хоча навіть за умов скороченого тижня збережено три робочих зміни на добу). Згідно звітності компанії за січень-грудень 2015 року її чистий прибуток з 22 млн грн змінився на збиток у 121 млн грн. На кінець грудня 2015 року боргові зобов'язання підприємства склали 601 млн грн, що на 60% більше, ніж раніше за аналогічний період 2014 року (зростання відбулося, головним чином, через переоцінку боргу в іноземній валюті).

Цілі реформи

- У зв'язку з наявними високими ризиками, щодо стабільного співробітництва із замовниками з Росії та країн Митного союзу, очікується, що «Електроважмаш» буде впроваджувати політику подальшої інтенсифікації продажів на світових ринках. Для досягнення цієї мети буде необхідне зосередження маркетингових зусиль для дослідження нових ринків збуту. Також важливим кроком має стати скорочення постачань базових матеріалів з Росії, у тому числі і за рахунок підвищення локалізації виробництва в Україні.
- Заводу «Електроважмаш» слід розширити перелік надаваних послуг та зайняти нові ринкові ніші, такі як діагностика, шефмонтаж і поточне обслуговування обладнання, тощо.
- Необхідно розробити довгострокову програму розвитку, мета якої — збереження конкурентоспроможності підприємства на регіональному та світовому рівнях, незалежно від політичних відносин із Росією, з подальшим узгодженням технічних стандартів «Електроважмашу» відповідно до європейських, у рамках поглибленої та всеосяжної угоди про вільну торгівлю між Україною та ЄС.

Фінансовий результат (млн грн)	2014	2015
Чистий дохід	1 865	1 897
Собівартість реалізованої продукції	1 552	1 636
Валовий прибуток/(збиток)	314	261
EBITDA	114	(8)
Амортизація	51	58
Операційний прибуток/(збиток)	63	(66)
Чистий фінансовий дохід/(збиток)	(32)	(55)
Прибуток/(збиток) до оподаткування	31	(121)
Податок на прибуток	8	0
Чистий прибуток/(збиток)	22	(121)
Баланс (млн грн)	2014	2015
Активи, всього	1 425	1 319
Необоротні активи	355	351
Основні засоби	316	277
Оборотні активи	1 069	969
Дебіторська заборгованість	522	552
Грошові кошти та їхні еквіваленти	205	98
Зобов'язання та власний капітал	1 425	1 319
Зобов'язання	979	1 007
Кредиторська заборгованість	576	357
Боргові зобов'язання	379	601
Власний капітал	446	312
Фінансові коефіцієнти	2014	2015
Приріст чистого доходу (% до відповідного періоду минулого року)	0,0%	(16,8%)
Рентабельність за EBITDA (%)	6,1%	(0,4%)
Чиста рентабельність (%)	1,2%	(6,4%)
Борг/власний капітал (%)	85,0%	192,4%
Чистий борг/EBITDA (x)	0,0%	н/д
Рентабельність власного капіталу (%)	0,0%	(32,0%)
Рентабельність активів (%)	0,0%	(8,8%)
Рентабельність застосованого капіталу (%)	0,0%	(7,6%)
Дані про компанію	2014	2015
Кількість працівників	6 471	5 891
Середньомісячна заробітна плата (грн)*	4 154	3 584
Частка держави (%)	100%	100%

Примітка: *витрати на заробітну плату (за винятком соціальних виплат), поділені на середню кількість працівників

ДП НАЕК «Енергоатом»

www.atom.com.ua

Загальна інформація

ДП НАЕК «Енергоатом» – державне підприємство, до складу якого входять чотири українські атомні електростанції з загальною потужністю 13,8 ГВт (25% загальної потужності виробництва електроенергії в Україні). На підприємство припадає майже половина обсягу виробництва електроенергії в Україні. 13 із 15 атомних установок із виробництва електроенергії ДП «Енергоатом» – установки російського виробництва ВВЕР-1000, ще дві – ВВЕР-440. До складу підприємства також входить Ташлицька гідроакумулююча електростанція, загальна потужність якої складає 302 МВт (планується підвищення до 900 МВт). Тарифи на електроенергію, вироблену «Енергоатомом», залишаються найнижчими в Україні. Це пояснюється тим, що поточні тарифи все ще не враховують вартість переробки та захоронення відходів ядерного палива та витрат на виведення ядерних реакторів з експлуатації.

Результати операційної діяльності

За 12 місяців 2015 року «Енергоатом» виробило 87,8 млн кВт·год. За 12 місяців 2015 року вироблено електроенергії на 1,2 млн кВт·год більше, ніж за 12 місяців 2014 року (88,6 млн кВт·год). Частка електроенергії, виробленої ДП НАЕК «Енергоатом» за 2015 рік склала 55,7% всієї виробленої електроенергії. Це найвищий показник за останні 10 років. Частка електроенергії ДП НАЕК «Енергоатом» у загальному виробництві збільшилась на 7% порівняно з 2014 роком.

У ДП «НАЕК» Енергоатом» за звітний період в експлуатації знаходилося 15 енергоблоків АЕС встановленою потужністю 13 835 МВт; 2 гідроагрегати ТГАЕС встановленою потужністю 302 МВт; 2 гідроагрегати АЛГЕС встановленою потужністю 11,5 МВт.

Фінансові результати

Зростання тарифу на електроенергію вироблену «Енергоатомом» дозволило компанії збільшити чистий дохід за 12 місяців 2015 року на 42% порівняно з аналогічним періодом минулого року до 32,9 млрд грн, що, в свою чергу, призвело до зростання показника EBITDA більш ніж у 2 рази до 13,7 млрд грн, що відповідає рентабельності за EBITDA у 41,6%, що на 14 пп вище за показник за 12 місяців 2014 року чистий прибуток компанії також збільшився до 1,2 млрд грн на кінець грудня 2015 року з чистого збитку в 6,5 млрд грн за аналогічний період 2014 року. За 12 місяців 2015 року показник борг/власний капітал збільшився на 1,3 пп порівняно з аналогічним періодом минулого року до 5,7%. Загальна сума сплати податків до бюджетів усіх рівнів та розрахунків зі страхування по НАЕК «Енергоатом» за 2015 рік, за оперативними даними, склала 6 млрд 600,5 млн грн, що на 12,7% більше ніж у 2014 році.

Цілі реформи

- Підприємство залежить від поставок ядерного палива та обладнання з Росії, тобто підпадає під вплив політичних ризиків. «Енергоатом» розпочав співпрацю з американською електротехнічною та ядерною компанією Westinghouse з метою збільшення обсягу постачань паливних елементів, але їхня частка все ще незначна.
- Оскільки Запорізька, Рівненська та Хмельницька атомні електростанції стикаються з технічними обмеженнями передачі електроенергії, їхні потужності не використовуються в повній мірі. Будівництво нових ліній електропередач дозволить збільшити потужність на 1,8 ГВт.

Фінансовий результат (млн грн)	2014	2015
Чистий дохід	23 238	32 904
Собівартість реалізованої продукції	22 838	25 501
Валовий прибуток/(збиток)	400	7 403
EBITDA	6 439	13 674
Амортизація	8 365	8 291
Операційний прибуток/(збиток)	(1 927)	5 384
Чистий фінансовий дохід/(збиток)	(3 445)	(3 918)
Прибуток/(збиток) до оподаткування	(5 371)	1 466
Податок на прибуток	1 123	298
Чистий прибуток/(збиток)	(6 494)	1 168
Баланс (млн грн)	2014	2015
Активи, всього	200 845	202 267
Необоротні активи	177 517	172 030
Основні засоби	171 405	165 321
Оборотні активи	23 241	30 107
Дебіторська заборгованість	16 466	14 134
Грошові кошти та їхні еквіваленти	402	50
Зобов'язання та власний капітал	200 845	202 267
Зобов'язання	46 074	46 656
Кредиторська заборгованість	9 677	9 519
Боргові зобов'язання	6 845	8 874
Власний капітал	154 771	155 611
Фінансові коефіцієнти	2014	2015
Приріст чистого доходу (% до відповідного періоду минулого року)	0,0%	1 752,8%
Рентабельність за EBITDA (%)	27,7%	41,6%
Чиста рентабельність (%)	(27,9%)	3,6%
Борг/власний капітал (%)	4,4%	5,7%
Чистий борг/EBITDA (x)	0,0%	55,8%
Рентабельність власного капіталу (%)	0,0%	0,8%
Рентабельність активів (%)	0,0%	0,6%
Рентабельність застосованого капіталу (%)	0,0%	3,3%
Дані про компанію	2014	2015
Кількість працівників	34 508	34 253
Середньомісячна заробітна плата (грн)*	9 407	10 245
Частка держави (%)	100%	100%

Примітка: *витрати на заробітну плату (за винятком соціальних виплат), поділені на середню кількість працівників

ДП «Іллічівський морський торговельний порт»

www.ilport.com.ua

Загальна інформація

ДП «Іллічівський морський торговельний порт» є одним з найбільших державних портів України. Він розташований на північно-західному узбережжі Чорного моря у Сухому лимані, 19 км на південний захід від Одеси. Довжина причальної лінії складає близько 6 км. Довжина підхідного каналу порту сягає 1,4 км, ширина – 160 м, глибина – 17 м. Порт здатний приймати судна з осадкою до 13 м та довжиною до 275 м (в окремих випадках – до 300 м). Загальна площа складів відкритого типу становить 575 тис кв. м, площа критих складів дорівнює 27 тис кв. м. Потужності порту дозволяють обробляти більш ніж 32 млн т вантажів на рік. Основна спеціалізація порту – вантажно-розвантажувальні роботи та зберігання руди, сірки, зернових, контейнерів, а також зберігання та транспортна обробка рідкої рослинної олії. Загальна складська потужність терміналу для зберігання зерна дорівнює 4 млн т, сховища руди – 3 млн т, сірки – 2 млн т. Також порт має паливний термінал для перевантаження та зберігання нафтопродуктів (дизельне паливо, бензин, мазут та сира нафта) та комплекс для зберігання зріджених газів.

Результати операційної діяльності

Враховуючи те, що порти Севастополя, Євпаторії та Керчі у Криму наразі не входять до транспортної системи України, частина їхнього вантажообігу була спрямована до Іллічівського морського торговельного порту. В результаті Іллічівський порт вимушено зайняв монопольну позицію в області та навіть на рівні країни в обробці вантажів, які прибувають суднами з безкрановим завантаженням (комплекс обслуговування суден із безкрановим завантаженням Іллічівського порту є одним із найбільших у Чорноморському регіоні). За 12 місяців 2015 року Іллічівський морський торговельний порт здійснив переробку 11 931,1 тис т вантажу, що на 13,8% більше показників 2014 року. Найкращі результати за підсумками року досягнуті в переробці зернових вантажів – 5 088,5 тис т (+10,8% до показників 2014 року), руди – 4 239,3 тис т (+80,6% до показників 2014 року) і рослинних олій – 1 569,9 тис т (+4,8% до показників 2014 року). Всього в 2015 році було оброблено 1 567 суден і 170 091 вагонів.

Фінансові результати

За 12 місяців 2015 року Іллічівський порт збільшив чистий дохід у 2 рази порівняно з аналогічним періодом минулого року, до 1,6 млрд грн та відзвітував про збільшення чистого прибутку майже в 5 разів порівняно з аналогічним періодом минулого року, до 526 млн грн. Рентабельність за EBITDA у січні-грудні 2015 року склала 44,5% (+9 відсоткових пунктів порівняно з аналогічним періодом минулого року).

Цілі реформи

- Залучення додаткових вантажних потоків та розширення переліку вантажів.
- Оптимізація чисельності персоналу з метою підвищення ефективності операцій і зниження обсягу витрат до економічно обґрунтованого рівня.
- Проведення днопоглиблювальних робіт для створення можливості прийому великих суден (наприклад, класу «кейпсайз»). Це зумовлено тим, що власники вантажів, намагаючись оптимізувати свої витрати, надають перевагу суднам із великою вантажопідйомністю.
- Посилення функції маркетингу та покращення якості обслуговування клієнтів.

Фінансовий (млн грн)	результат	2014	2015
Чистий дохід		770	1 641
Собівартість реалізованої продукції		665	969
Валовий прибуток/(збиток)		105	673
EBITDA		272	731
Амортизація		118	111
Операційний прибуток/(збиток)		154	620
Чистий фінансовий дохід/(збиток)		(3)	38
Прибуток/(збиток) до оподаткування		151	658
Податок на прибуток		41	132
Чистий прибуток/(збиток)		110	526
Баланс (млн грн)		2014	2015
Активи, всього		2 016	2 320
Необоротні активи		1 451	1 369
Основні засоби		1 397	1 279
Оборотні активи		565	951
Дебіторська заборгованість		296	211
Грошові кошти та їхні еквіваленти		169	575
Зобов'язання та власний капітал		2 016	2 320
Зобов'язання		302	263
Кредиторська заборгованість		230	186
Боргові зобов'язання		53	52
Власний капітал		1 714	2 057
Фінансові коефіцієнти		2014	2015
Приріст чистого доходу (% до відповідного періоду минулого року)		0,0%	539,0%
Рентабельність за EBITDA (%)		35,3%	44,5%
Чиста рентабельність (%)		14,3%	32,0%
Борг/власний капітал (%)		3,1%	2,5%
Чистий борг/EBITDA (x)		0,0%	(43,7%)
Рентабельність власного капіталу (%)		0,0%	27,9%
Рентабельність активів (%)		0,0%	24,3%
Рентабельність застосованого капіталу (%)		0,0%	32,0%
Дані про компанію		2014	2015
Кількість працівників		4 090	4 066
Середньомісячна заробітна плата (грн)*		5 424	8 115
Частка держави (%)		100%	100%

Примітка: *витрати на заробітну плату (за винятком соціальних виплат), поділені на середню кількість працівників

ДП «Маріупольський морський торговельний порт»

www.marport.net

Загальна інформація

Маріупольський морський торговельний порт розташований у північно-західній частині Таганрозької затоки Азовського моря, на відстані 23 км від входу до затоки. Цей порт є головними морськими воротами Донбасу та одним із чотирьох найбільших портів України (разом із портами Южний, Одеса та Іллічівськ). Територія порту Маріуполь складає 77,7 га, довжина причальних ліній становить 4,2 км, кількість причалів – 18. Порт Маріуполь може приймати судна довжиною до 250 метрів з осадкою до 8 метрів. Середня глибина підходів до порту дорівнює 8,6 м. Маріупольський морський торговельний порт надає великий діапазон портових послуг, а також виконує перевалку вантажів із залізничного, автодорожнього транспорту та річкових суден на морські судна. Порт забезпечує обслуговування усіх типів вантажів: сипучих вантажів, контейнерів, важких і великогабаритних вантажів. На території порту розташований спеціальний термінал для транспортної обробки вугілля з обігом вантажу у 5 млн т вугілля на рік. Контейнерний термінал у порту Маріуполь має загальну площу 34 000 кв. м з потужністю у 50 000 одиниць TEU (двадцятифутовий еквівалент) на рік. Портові сховища включають: 11 800 кв. м закритих складів та 240 900 кв. м сховищ відкритого типу. Період навігації триває цілий рік, але в середньому протягом приблизно 35 днів на рік для навігації потрібно льодове проведення суден. Порт має залізничне, магістральне та річкове сполучення з більшістю країн СНД.

Результати операційної діяльності

Обсяг вантажообігу Маріупольського морського порту за січень-грудень 2015 року скоротився на 35,5% до 414,64 тис. т. Перевалка вантажів в порту Маріуполь складала 8,98 млн т (5 місце серед портів України за вантажообігом): наливних - 0,1 млн т, сухих - 4,4 млн т, тарно-штучних - 4,5 млн т. Відбулось значне зниження інтенсивності комерційної діяльності в порту після початку воєнного конфлікту на Донбасі. Транспортну інфраструктуру, що підходила до порту, було знищено внаслідок бойових дій, тому обсяг перевезень вугілля через порт скоротився через труднощі з організацією транспортного сполучення з розташованими в зоні конфлікту шахтами.

Фінансові результати

За 12 місяців 2015 року чистий дохід Маріупольського морського порту зріс на 9% порівняно з аналогічним періодом попереднього року і становив 984 млн грн. Показник EBITDA збільшився на 32% порівняно з аналогічним періодом минулого року до 795 млн грн. Рентабельність за EBITDA за 12 місяців 2015 року збільшилась до 80,8% проти 66,6% за аналогічний період 2014 року. Чистий прибуток підприємства за 12 місяців 2015 року зріс на 56% порівняно з аналогічним періодом попереднього року, до 516 млн грн. Коефіцієнти рентабельності власного капіталу та рентабельності активів за січень-грудень 2015 року склали відповідно 20,0% та 18,5%.

Цілі реформи

- Інвестиції у нові об'єкти та обладнання з метою розширення потужностей обробки вантажів.
- Залучення більшого обсягу приватного капіталу (наприклад, реалізація проектів на концесійній основі).
- Раціоналізація тарифної політики.
- Оптимізація маркетингу та обслуговування клієнтів.

Фінансовий результат (млн грн)	2014	2015
Чистий дохід	902	984
Собівартість реалізованої продукції	616	645
Валовий прибуток/(збиток)	286	338
EBITDA	601	795
Амортизація	129	126
Операційний прибуток/(збиток)	472	669
Чистий фінансовий дохід/(збиток)	(21)	(25)
Прибуток/(збиток) до оподаткування	450	644
Податок на прибуток	119	128
Чистий прибуток/(збиток)	332	516
Баланс (млн грн)	2014	2015
Активи, всього	2 577	2 993
Необоротні активи	1 741	1 730
Основні засоби	1 586	1 623
Оборотні активи	836	1 263
Дебіторська заборгованість	175	363
Грошові кошти та їхні еквіваленти	468	765
Зобов'язання та власний капітал	2 577	2 993
Зобов'язання	148	255
Кредиторська заборгованість	79	104
Боргові зобов'язання	46	46
Власний капітал	2 430	2 737
Фінансові коефіцієнти	2014	2015
Приріст чистого доходу (% до відповідного періоду минулого року)	0,0%	18,5%
Рентабельність за EBITDA (%)	66,6%	80,8%
Чиста рентабельність (%)	36,8%	52,5%
Борг/власний капітал (%)	1,9%	1,7%
Чистий борг/EBITDA (x)	0,0%	(71,8%)
Рентабельність власного капіталу (%)	0,0%	20,0%
Рентабельність активів (%)	0,0%	18,5%
Рентабельність застосованого капіталу (%)	0,0%	25,4%
Дані про компанію	2014	2015
Кількість працівників	3 683	3 471
Середньомісячна заробітна плата (грн)*	5 864	7 303
Частка держави (%)	100%	100%

Примітка: *витрати на заробітну плату (за винятком соціальних виплат), поділені на середню кількість працівників

ДП Міжнародний аеропорт «Бориспіль»

www.kbp.aero

Загальна інформація

Міжнародний аеропорт «Бориспіль» є найбільшим аеропортом в Україні. У 2015 році на нього припадало 68% усіх авіарейсів в Україні. Аеропорт має дві злітно-посадкові смуги, які повністю відповідають міжнародним стандартам та можуть приймати повітряні судна всіх типів. Він має п'ять терміналів (включаючи три пасажирські термінали), але наразі використовується тільки один (термінал D); його коефіцієнт середньої завантаженості становить 27%. Протягом останніх шести років у розвиток аеропорту було інвестовано близько 600 млн дол США, включаючи 429 млн дол США у термінал D, 96 млн дол США у реконструкцію терміналів В і F, а також пов'язаної інфраструктури, 33 млн дол США у будівництво автостоянки (не завершено) та 38 млн дол США в у інші проекти. Більшість проектів не призвели до збільшення доходів, оскільки вони не були закінчені або не повністю використовувалися після завершення.

Результати операційної діяльності

За січень-грудень 2015 року аеропорт «Бориспіль» обслужив 68% пасажиропотоку України та 88% поштовантажопотоків. Протягом 2015 року в аеропорту «Бориспіль» обслужили 7 277 135 пасажирів, що на 5,6% більше відносно показників 2014 року та на 11,2% більше запланованого фінансовим планом обсягу. Відповідно до даних Державної авіаційної служби України, пасажиропотік через аеропорти України у 2015 році скоротився на 1,8% та склав 10 695 200 пасажирів. За результатами діяльності у 2015 році загальне зростання пасажиропотоку спостерігалось як на міжнародних — 6,7 млн (+5,6%), так і на внутрішніх — 578 тис (+5,5%) напрямках. Загалом, із головного аеропорту країни за рік було здійснено 68 734 рейсів: 61 605 — міжнародних, та 7129 — внутрішніх. Загальна кількість оброблених вантажів склала 25 036 тонн (-0,7%), пошти — 5 062 тонн (+2,4%). Підсумовуючи 2015 рік, завдяки активній роботі із розвитку мережі польотів, головному аеропорту країни вдалося залучити нових іноземних авіаперевізників — Adria Airways та SCAT і сприяти розширенню мережі польотів базового авіаперевізника — авіакомпанії МАУ. Протягом 2015 року з аеропорту «Бориспіль» відкрито нові регулярні напрямки — до Пекіна (Китай), Кошице (Словаччина), Кутаїсі (Грузія), Мальти (Мальта), Монастира (Туніс), Шимкента (Казахстан), Запоріжжя (Україна).

Фінансові результати

За результатами впровадження нової стратегії розвитку, за 12 місяців 2015 року чистий прибуток Міжнародного аеропорту «Бориспіль» склав 696 млн грн. За аналогічний період 2014 року збиток підприємства становив 127 млн грн. За січень-грудень 2015 року чистий дохід аеропорту «Бориспіль» зріс на 60% порівняно з аналогічним періодом минулого року, до 2,5 млрд грн. Показник EBITDA зріс майже вдвічі порівняно з аналогічним періодом минулого року, до 2,0 млрд грн, що відповідає рентабельності за EBITDA у 79,0% (+14,1 відсоткового пункту до показника за 12 місяців 2014 року). З 2006 по 2014 роки аеропортом систематично залучались грошові кошти, що призвело до вкрай високого фінансового навантаження. З метою його зменшення у 2015 році аеропорт «Бориспіль» розпочав активне погашення кредитів — це стало можливим завдяки поліпшенню фінансово-економічного стану підприємства цього року. Завдяки впровадженню нової стратегії розвитку головний аеропорт країни у 2015 році завершив рік з прибутком та забезпечив зростання пасажиропотоку. Позитивні результати роботи державного підприємства у поточному році заклали основу подальшої реалізації стратегії перетворення аеропорту «Бориспіль» на міжнародний вузловий аеропорт, як передбачено указом Президента України № 535/2015.

Цілі реформи

- Через сприятливе розташування аеропорт «Бориспіль» має потенціал для розвитку як важливий транспортний вузол Східної Європи. Цього можна досягти через більш ефективне управління самим аеропортом, а також завдяки збільшенню повітряних подорожей в Україні.
- Ключові завдання в короткостроковій перспективі включають: покращення управління аеропортом із метою збільшення пасажиропотоку та показників доходу на пасажирів від авіаперевезень і неавіаційної комерційної діяльності; більш ефективний лізинг комерційної площі, а також додаткові прибутки від реклами, автостоянок та інших додаткових послуг; оптимізацію персоналу.
- Залучення бюджетних перевізників також допоможе збільшити кількість рейсів і подолати низький коефіцієнт завантаженості аеропорту.

Фінансовий результат (млн грн)	2014	2015
Чистий дохід	1 577	2 516
Собівартість реалізованої продукції	905	947
Валовий прибуток/(збиток)	673	1 569
EBITDA	1 024	1 987
Амортизація	359	314
Операційний прибуток/(збиток)	665	1 672
Чистий фінансовий дохід/(збиток)	(803)	(814)
Прибуток/(збиток) до оподаткування	(138)	859
Податок на прибуток	(11)	162
Чистий прибуток/(збиток)	(127)	696
Баланс (млн грн)	2014	2015
Активи, всього	9 495	9 033
Необоротні активи	7 988	7 741
Основні засоби	5 634	5 363
Оборотні активи	1 507	1 292
Дебіторська заборгованість	773	656
Грошові кошти та їхні еквіваленти	636	668
Зобов'язання та власний капітал	9 495	9 033
Зобов'язання	4 327	3 533
Кредиторська заборгованість	1 077	531
Боргові зобов'язання	2 769	2 545
Власний капітал	5 168	5 500
Фінансові коефіцієнти	2014	2015
Приріст чистого доходу (% до відповідного періоду минулого року)	0,0%	133,3%
Рентабельність за EBITDA (%)	64,9%	79,0%
Чиста рентабельність (%)	(8,0%)	27,7%
Борг/власний капітал (%)	53,6%	46,3%
Чистий борг/EBITDA (x)	0,0%	100,9%
Рентабельність власного капіталу (%)	0,0%	13,1%
Рентабельність активів (%)	0,0%	7,5%
Рентабельність застосованого капіталу (%)	0,0%	20,9%
Дані про компанію	2014	2015
Кількість працівників	14 067	3 951
Середньомісячна заробітна плата (грн)*	6 622	6 795
Частка держави (%)	100%	100%

Примітка: *витрати на заробітну плату (за винятком соціальних виплат), поділені на середню кількість працівників

Міжнародний аеропорт «Львів» імені Данила Галицького

www.lwo.aero

Загальна інформація

Міжнародний аеропорт «Львів» імені Данила Галицького є найбільшим аеропортом у Західній Україні. У 2014 році через цей аеропорт було виконано 7,7 тис рейсів (-19% порівняно з минулим роком), в тому числі 5,6 тис міжнародних рейсів. Аеропорт надає послуги 18 авіалініям, маршрутна мережа яких складається із 32 напрямків (30 міжнародних та 2 внутрішніх). У 2014 році аеропорт став єдиним аеропортом в Україні, що залучив нову авіакомпанію для виконання рейсів до Львова. У межах програми підготовки України до футбольного чемпіонату Євро-2012 у Львівському міжнародному аеропорті було збудовано новий термінал за рахунок інвестицій загальним обсягом 2,4 млрд грн.

Результати операційної діяльності

Міжнародний аеропорт «Львів» в січні-вересні 2015 року порівняно з аналогічним періодом 2014 року скоротив пасажиропотік на 5% – з 469,4 тис осіб до 446,7 тис осіб. Пасажиропотік на міжнародних рейсах склав 351,8 тис осіб, а на внутрішніх – 94,9 тис осіб. Кількість міжнародних рейсів становила 4 192, а внутрішніх – 1 326. У квітні 2015 року аеропорт долучився до випробувань Єдиного Неба Європи, приймаючи рейси з країн ЄС без обмежень. Це має покращити можливості аеропорту щодо залучення більшої кількості авіаліній, включаючи бюджетні авіалінії, тим самим збільшуючи кількість рейсів і пасажиропотік.

Фінансові результати

За січень-грудень 2015 року чисті доходи аеропорту «Львів» зросли у гривневому еквіваленті на 54% порівняно з аналогічним періодом минулого року до 178 млн грн. Показник EBITDA за 12 місяців 2015 року збільшився до 76 млн грн, більше ніж вдвічі в порівнянні з аналогічним періодом 2014 року. Внаслідок цього показник рентабельності за EBITDA збільшився до 42,4%, тоді як у січні-грудні 2014 року він був на рівні 28,6%. Чистий прибуток аеропорту «Львів» за 12 місяців 2015 року зріс більше ніж у 2 рази, з 26 млн грн до 59 млн грн, що призвело до збільшення чистої рентабельності до 33,3% (+11,2 відсоткового пункту порівняно з показником 2014 року). Згідно із звітністю компанія майже не має боргу, оскільки більшість робіт із будівництва нового терміналу були профінансовані державною компанією спеціального призначення – ДП «Фінансування інфраструктурних проектів».

Цілі реформи

- Аеропорт має докласти зусиль із залучення базового перевізника для обслуговування рейсів на 10–15 нових напрямках зі Львова, щоб забезпечити логістичну підтримку для іноземних туристів, що подорожують Західною Україною, та адаптуватися під потреби трудових мігрантів.
- З метою розкриття потенціалу аеропорту слід вирішити низку питань: зосередитися на покращенні операційних і фінансових показників компанії; збільшити долю доходів від неавіаційної діяльності шляхом більш ефективного використання комерційних площ аеропорту та за рахунок додаткових прибутків від допоміжних послуг.

Фінансовий результат (млн грн)	2014	2015
Чистий дохід	116	178
Собівартість реалізованої продукції	176	180
Валовий прибуток/(збиток)	(61)	(2)
EBITDA	33	76
Амортизація	102	85
Операційний прибуток/ (збиток)	(69)	(9)
Чистий фінансовий дохід/ (збиток)	100	82
Прибуток/(збиток) до оподаткування	31	73
Податок на прибуток	5	13
Чистий прибуток/(збиток)	26	59
Баланс (млн грн)	2014	2015
Активи, всього	2 125	2 098
Необоротні активи	2 082	2 002
Основні засоби	1 987	1 913
Оборотні активи	43	96
Дебіторська заборгованість	23	29
Грошові кошти та їхні еквіваленти	14	62
Зобов'язання та власний капітал	2 125	2 098
Зобов'язання	6	19
Кредиторська заборгованість	4	14
Боргові зобов'язання	0	0
Власний капітал	2 120	2 079
Фінансові коефіцієнти	2014	2015
Приріст чистого доходу (% до відповідного періоду минулого року)	0,0%	н/д
Рентабельність за EBITDA (%)	28,6%	42,4%
Чиста рентабельність (%)	22,1%	33,3%
Борг/власний капітал (%)	0,0%	0,0%
Чистий борг/EBITDA (x)	0,0%	(50,1%)
Рентабельність власн. капіталу (%)	0,0%	2,8%
Рентабельність активів (%)	0,0%	2,8%
Рентабельність заст. капіталу (%)	0,0%	(0,4%)
Операційні показники	2014	2015
Міжнародні рейси	4 452	4 192
Внутрішні рейси	1 592	1 326
Пасажирський потік (тис.)	469,4	446,7
вкл. міжнародн.	388,4	351,8
Вантажообіг (тис. т)	0,16	0,19
вкл. міжнародн.	0,14	0,17
Дані про компанію	2014	2015
Кількість працівників	852	862
Середньомісячна зар. плата (грн)*	3 850	4 792
Частка держави (%)	100%	100%

Примітка: *витрати на заробітну плату (за винятком соціальних виплат), поділені на середню кількість працівників

ПАТ «Миколаївобленерго»

www.energy.mk.ua

Загальна інформація

ПАТ «Миколаївобленерго» є середнім за розміром дистриб'ютором електроенергії у Миколаївській області на півдні України. Компанія володіє 25 тис км повітряних ліній електропередач та 1 463 км підземних кабельних ліній, а також 6 тис підстанцій із трансформаторною потужністю 3 361 МВА. Обленерго обслуговує 476 тис побутових споживачів та 16 тис комерційних та промислових споживачів. Держава володіє 70% акцій «Миколаївобленерго».

Результати операційної діяльності

ПАТ «Миколаївобленерго» обслуговує 19 сільських, 4 міських адміністративних районів Миколаївської області площею 24,6 тис кв. км. За 9 місяців 2015 року Миколаївобленерго реалізувало 1,73 млрд ГВт-год електроенергії, що на 9% менше, ніж в аналогічному періоді минулого року (1,9 млрд ГВт-год). Разом з тим, борг за спожиту енергію становив 106,1 млн грн.

Фінансові результати

За 12 місяців 2015 року Миколаївобленерго збільшило чистий дохід на 43% порівняно з аналогічним періодом минулого року до 2,1 млрд грн. Показник EBITDA майже не змінився, зі 111 млн грн за січень-грудень 2014 року зріс до 118 млн грн за 2015 рік, а чистий прибуток зменшився до 11 млн грн (15 млн грн за січень-грудень 2014 року). Рентабельність за EBITDA зменшилась порівняно з минулим роком до 5,5%, чиста рентабельність зменшилась до 0,5%. За той же період показник рентабельності власного капіталу склав 3,1%.

Цілі реформи

- З точки зору встановлення тарифів, слід поступово переходити від діючого методу «витрати плюс фіксований прибуток» до тарифів, які були б прив'язані до результатів діяльності підприємства і залежали від якості постачання електроенергії та обсягів інвестованого капіталу.
- До тарифів на передачу електроенергії для компанії також потрібно включати справедливую інвестиційну складову, щоб фінансувати, окрім поточної діяльності, також модернізацію застарілих підстанцій, трансформаторів і ліній електропередач (їхній середній коефіцієнт зносу становить 60%).
- Компанія має розділити сегменти бізнесу з передачі та постачання електроенергії, щоб запобігти конфліктам інтересів між компанією-дистриб'ютором та її незалежними постачальниками.
- Слід зробити подальші інвестиції у зменшення втрат потужності в електромережах, щоб наблизити цей показник до середнього у ЄС – 7%.
- Компанія має спростити процес під'єднання нових споживачів до електромережі.

Фінансовий результат (млн грн)	2014	2015
Чистий дохід	1 505	2 149
Собівартість реалізованої продукції	1 391	2 029
Валовий прибуток/(збиток)	114	120
EBITDA	111	118
Амортизація	73	74
Операційний прибуток/(збиток)	38	44
Чистий фінансовий дохід/(збиток)	(23)	(30)
Прибуток/(збиток) до оподаткування	16	14
Податок на прибуток	0	2
Чистий прибуток/(збиток)	15	11

Баланс (млн грн)	2014	2015
Активи, всього	1 034	1 077
Необоротні активи	885	887
Основні засоби	884	872
Оборотні активи	149	190
Дебіторська заборгованість	71	116
Грошові кошти та їхні еквіваленти	6	3
Зобов'язання та власний капітал	1 034	1 077
Зобов'язання	677	712
Кредиторська заборгованість	231	280
Боргові зобов'язання	335	310
Власний капітал	357	365

Фінансові коефіцієнти	2014	2015
Приріст чистого доходу (% до відповідного періоду минулого року)	0,0%	5,1%
Рентабельність за EBITDA (%)	7,4%	5,5%
Чиста рентабельність (%)	1,0%	0,5%
Борг/власний капітал (%)	93,6%	85,1%
Чистий борг/EBITDA (х)	0,0%	268,9%
Рентабельність власного капіталу (%)	0,0%	3,1%
Рентабельність активів (%)	0,0%	1,1%
Рентабельність застосованого капіталу (%)	0,0%	6,4%

Дані про компанію	2014	2015
Кількість працівників	3 547	3 519
Середньомісячна заробітна плата (грн)*	5 056	5 795
Частка держави (%)	70,0%	70,0%

Примітка: *витрати на заробітну плату (за винятком соціальних виплат), поділені на середню кількість працівників

ДП «Морський торговельний порт "Южний"»

www.port-yuzhny.com.ua

Загальна інформація

«Южний» є найбільшим (за вантажообігом) і найглибшим портом в Україні. Державне підприємство розташоване в акваторії Малею Аджалицького лиману в північно-західній частині Чорного моря в 30 км на схід від Одеси. Довжина підхідного каналу від моря до порту складає 3,3 км. Глибина біля основних причалів складає 14 метрів, а біля двох глибоководних, які здатні приймати великі судна (наприклад, класу «кейпсайз»), досягає 18,5 метрів. Якірні стоянки на зовнішньому рейді порту дозволяють приймати до 24 суден. Загальна площа складів відкритого типу становить 185,5 тис кв. м, площа критих складів дорівнює 2 тис кв. м. Порт спеціалізується на перевалці сипучих вантажів, хімічних добрив, руди та інших вантажів, таких як вугілля, метал, чавун, пальмова олія, карбамід, аміак, метанол, сира нафта та зерно. Порт має дві вантажні зони і три залізничні станції, які з'єднані з залізничними лініями, а саме: «Берегова», «Хімічна» та «Промислова». Ці станції з'єднуються із зовнішньою залізничною системою через станцію «Чорноморська». Внутрішні дороги порту з'єднані з автомобільною трасою Одеса – Миколаїв. Причали порту сполучені із залізничними коліями і оздоблені козловими кранами номінальною вантажопідйомністю до 84 т. Порт відкритий для навігації цілий рік.

Результати операційної діяльності

Порт «Южний» за 12 місяців 2015 року обробив 33,6% (48,6 млн т) загального обсягу переробки. За січень-грудень 2015 року Морський порт «Южний» переробив 4509 тис тонн наливних вантажів, 43 402 тис тонн суховантажних сипучих вантажів (найбільше – руди 26 317 тис тонн). У березні 2015 року ДП «Морський торговельний порт "Южний"» було нагороджено «за розвиток інфраструктури порту» відповідно до Національного морського рейтингу України. Завдяки реалізації проекту з днопоглиблення (глибина 19 м для причалів №5,6) Україна стала країною з найглибшим портом на Чорному морі.

Фінансові результати

За 12 місяців 2015 року чистий дохід ДП «Морський торговельний порт «Южний» зріс на 68% порівняно з аналогічним періодом минулого року і склав 2,2 млрд грн. Чистий прибуток держпідприємства збільшився у 2 рази порівняно з аналогічним періодом минулого року до 773 млн грн. Рентабельність за EBITDA за 12 місяців 2015 року збільшилася на 5% з початку року, до 52,6%. «Южний» не мав боргових зобов'язань станом на кінець грудня 2015 року.

Цілі реформи

- Проводити днопоглиблювальні роботи для того, щоб збільшити/утримати глибину порту, необхідну для прийому великих суден, а, отже, і вантажопотоків.
- Інвестування в нові об'єкти та обладнання з метою розширення потужностей обробки вантажів.
- Залучення більшого обсягу приватного капіталу (наприклад, реалізація проектів на концесійній основі).
- Раціоналізація тарифної політики.
- Оптимізація маркетингу та обслуговування клієнтів.
- Посилення функції маркетингу та покращення якості обслуговування клієнтів.

Фінансовий результат (млн грн)	2014	2015
Чистий дохід	1 297	2 173
Собівартість реалізованої продукції	633	810
Валовий прибуток/(збиток)	664	1 363
EBITDA	617	1 143
Амортизація	152	141
Операційний прибуток/(збиток)	466	1 002
Чистий фінансовий дохід/(збиток)	33	0
Прибуток/(збиток) до оподаткування	498	1 003
Податок на прибуток	114	230
Чистий прибуток/(збиток)	384	773
Баланс (млн грн)	2014	2015
Активи, всього	2 482	3 069
Необоротні активи	1 767	1 755
Основні засоби	1 604	1 661
Оборотні активи	716	1 314
Дебіторська заборгованість	179	342
Грошові кошти та їхні еквіваленти	392	862
Зобов'язання та власний капітал	2 482	3 069
Зобов'язання	766	811
Кредиторська заборгованість	168	157
Боргові зобов'язання	0	0
Власний капітал	1 717	2 258
Фінансові коефіцієнти	2014	2015
Приріст чистого доходу (% до відповідного періоду минулого року)	0,0%	105,2%
Рентабельність за EBITDA (%)	47,6%	52,6%
Чиста рентабельність (%)	29,6%	35,6%
Борг/власний капітал (%)	0,0%	0,0%
Чистий борг/EBITDA (x)	0,0%	(54,8%)
Рентабельність власного капіталу (%)	0,0%	38,9%
Рентабельність активів (%)	0,0%	27,8%
Рентабельність застосованого капіталу (%)	0,0%	50,4%
Дані про компанію	2014	2015
Кількість працівників	2 751	2 567
Середньомісячна заробітна плата (грн)*	8 731	11 772
Частка держави (%)	100%	100%

Примітка: *витрати на заробітну плату (за винятком соціальних виплат), поділені на середню кількість працівників

НАК «Нафтогаз України»

www.naftogaz.com

Загальна інформація

НАК «Нафтогаз України» є державним підприємством, що займається виробництвом, транспортуванням і постачанням нафти та природного газу. Компанія керує внутрішньою газотранспортною системою, до складу якої входять 39 800 км трубопроводів високого тиску та підземні газові резервуари-сховища загальною потужністю 32 млрд куб. м. Газова транзитна система має номінальну потужність імпорту 288 млрд куб. м та експортну потужність 179 млрд куб. м, включаючи 140 млрд куб. м до ЄС. «Укргазвидобування», дочірня компанія НАК «Нафтогаз України», щорічно видобуває 15 млрд куб. м газу (75% від загального виробництва в Україні). Діяльність компанії жорстко регулюється, а реалізація газу населенню та підприємствам з теплопостачання здійснюється за ціною нижче ринкової. «Нафтогаз України» також має проблеми обумовлені поганою платіжною дисципліною споживачів та залишається компанією, яка значно залежить від державної підтримки.

Результати операційної діяльності

В 2015 році в Україні було вироблено 19,9 млрд куб. м газу (в 2014 році – 20,5 млрд куб. м). Зменшення обсягу виробництва газу склало 0,6 млрд куб. м, або 3%. У 2015 році використання газу в Україні у порівнянні з 2014 роком скоротилося на 8,8 млрд куб. м (з 42,6 до 33,8 млрд куб. м, -21%). НАК «Нафтогаз України» за 2015 рік споживачам реалізував 20,5 млрд куб. м природного газу вартістю 67,2 млрд грн, за який сплачено 58,7 млрд грн. Таким чином, рівень оплати за спожитий природний газ всіма категоріями споживачів становить 87,4%. Середня вартість реалізації газу «Нафтогазом» всім категоріям споживачів у 2015 році склала 3 227,4 грн за тис куб. м. В 2015 року «Нафтогаз» продав промисловості 2,1 млрд куб. м. загальною вартістю 17,7 млрд грн.

Традиційно більшу частку газу спожили населення та теплокомуненерго, які реалізують теплову енергію для населення (72%). З кінця червня 2015 року завершився термін дії додаткової угоди між НАК «Нафтогаз України» та ВАТ «Газпром», отже «Нафтогаз» припинив закупівлю газу в російській компанії, але транспортування газу територією України для європейських клієнтів «Газпрому» продовжилось. З липня 2015 року НАК «Нафтогаз України» з метою забезпечення ефективного та прозорого проведення закупівлі товарів і послуг вартістю не більше 100 тис грн без ПДВ, долучилась до проведення електронних закупівель через державну систему ProZorro.

Фінансові результати

Відповідно до консолідованої фінансової звітності «Нафтогаз України», за 12 місяців 2015 року компанія збільшила чистий дохід на 63% порівняно з аналогічним періодом минулого року, до 131 млрд грн. Показник EBITDA залишився від'ємним але становив лише 7 млрд грн, порівняно з від'ємним показником EBITDA у 44 млн грн за січень-грудень 2014 року. За 12 місяців 2015 року «Нафтогаз» отримав збиток у 36 млн грн порівняно зі збитком 88 млн грн за минулий рік.

Цілі реформи

- Головним пріоритетом є збільшення всіх дотаційних газових тарифів до економічно доцільного рівня (або принаймні до рівня відшкодування витрат). Поступове припинення субсидій дозволить збільшити інвестиції в бурові технології та стимулювати виробництво, а також зробить неможливими схеми незаконних арбітражних операцій, що існують завдяки значному розбігу цін для різних груп споживачів.
- Слід виконати модернізацію газотранспортної системи та побудувати нові з'єднувальні трубопроводи для забезпечення необмеженого потоку газу між Україною та ЄС.
- Слід провести глибоке реформування організаційної структури «Нафтогаз України» згідно із Третім енергопакетом ЄС шляхом розділення підрозділів із виробництва, транзиту, зберігання та постачання газу.
- Компанія має сприяти створенню спільних підприємств з іноземними інвесторами для залучення інвестицій у модернізацію газотранспортної системи.
- Після збільшення цін на газ до ринкового рівня «Нафтогаз України» має розглянути можливість виходу на ринок акцій (IPO) для своїх активів із виробництва газу.

Фінансовий результат (млн грн)	2014	2015
Чистий дохід	80,713	131,248
Собівартість реалізованої продукції	101,806	122,727
Валовий прибуток/(збиток)	(21,093)	8,521
EBITDA	(44,056)	(7,009)
Амортизація	5	20
Операційний прибуток/(збиток)	(44,061)	(7,029)
Чистий фінансовий дохід/(збиток)	(47,172)	(31,174)
Прибуток/(збиток) до оподаткування	(91,233)	(38,203)
Податок на прибуток	(2,800)	(1,880)
Чистий прибуток/(збиток)	(88,433)	(36,323)
Баланс (млн грн)	2014	2015
Активи, всього	516,043	669,700
Необоротні активи	471,932	581,828
Основні засоби	456,548	571,054
Оборотні активи	44,111	87,872
Дебіторська заборгованість	29,059	43,410
Грошові кошти та їхні еквіваленти	4,929	12,396
Зобов'язання та власний кап.	516,043	669,700
Зобов'язання	159,065	219,242
Кредиторська заборгованість	26,084	44,774
Боргові зобов'язання	63,450	76,818
Власний капітал	356,978	450,458
Фінансові коефіцієнти	2014	2015
Приріст чистого доходу (% до відповідного періоду минулого року)	0.0%	н/д
Рентабельність за EBITDA (%)	(54.6%)	(5.3%)
Чиста рентабельність (%)	(109.6%)	(27.7%)
Борг/власний капітал (%)	17.8%	17.1%
Чистий борг/EBITDA (x)	0.0%	н/д
Рентабельність власн. кап. (%)	0.0%	(9.0%)
Рентабельність активів (%)	0.0%	(6.1%)
Рентабельність заст. Кап. (%)	0.0%	(1.5%)
Дані про компанію	2014	2015
Кількість працівників	14 067	13 881
Середньомісячна з.п (грн)*	6 622	6 409
Частка держави (%)	100%	100%

Примітка: *витрати на заробітну плату (за винятком соціальних виплат), поділені на середню кількість працівників

ПАТ «Одеський морський торговельний порт»

www.port.odessa.ua

Загальна інформація

Одеський морський торговельний порт є одним із найбільших портів на Чорному морі. Порт має один пасажирський та сім вантажних терміналів (для обробки як сипучих та наливних вантажів, так і контейнерів). Технічні потужності порту дозволяють здійснювати перевалку до 21 млн т сухих та до 25 млн т наливних вантажів щорічно. Контейнерні термінали можуть прийняти до 900 тис одиниць TEU щорічно. Пасажирський термінал може приймати до п'яти пасажирських суден одночасно та обслуговувати до 4 млн пасажирів щорічно. Одеський порт має найбільший у басейні Чорного моря зерновий термінал загальною потужністю 300 тис т. Порт також має сховище відкритого типу (загальна площа 425 тис кв. м) та склади (загальна площа 60 тис кв. м). Транспортна інфраструктура порту має залізничне, автомобільне та річкове сполучення. Період навігації триває цілий рік, але в середньому протягом приблизно 30 днів на рік для навігації потрібно льодове проведення суден.

Результати операційної діяльності

Одеський порт є лідером з перевалки контейнерів і металопродукції, впевнено розташувившись в трійці лідерів країни з перевалки зерна. Загальний обсяг вантажоперевалки на причалах Одеського порту в 2015 році склав 25 585,8 тис т, що на 1 006,7 тис т більше або на 4,1% вище результату 2014 року. При цьому сухих вантажів перероблено 22 261,6 тис т, що на 2 009,0 тис т або на 9,9% більше, ніж у січні-грудні минулого року. Перевалка наливних вантажів у звітному періоді склала 3 324,2 тис т (-1002,3 тис т, або 76,8% від результату минулого року). У обробці вантажів домінують дві позиції - хлібні навалом - 8 615,44 тис т (+ 29,1%) і прокат чорних металів - 6 358,2 тис т (+ 43,1%), з оброблення яких Одеський порт займає провідну позицію (35% загального обсягу перевалки металопродукції через порти України).

Фінансові результати

За січень-грудень 2015 року чистий дохід зріс на 73% порівняно з аналогічним періодом минулого року до 505 млн грн. Враховуючи, що показник EBITDA знов перевищує чистий дохід від основної діяльності, рентабельність за EBITDA залишилася високою (105,3% за 12 місяців 2015 року). Коефіцієнти рентабельності власного капіталу та рентабельності активів також мали позитивну динаміку протягом 12 місяців 2015 року збільшившись, відповідно, на 20,9 відсоткових пунктів та 20,0 відсоткових пунктів (порівняно з січнем-груднем 2014 року).

Цілі реформи

- Інвестиції у нові об'єкти та обладнання з метою розширення потужностей обробки вантажів.
- Залучення більшого обсягу приватного капіталу (наприклад, реалізація проектів на концесійній основі).
- Раціоналізація тарифної політики.
- Оптимізація маркетингу та обслуговування клієнтів.

Фінансовий результат (млн грн)	2014	2015
Чистий дохід	292	505
Собівартість реалізованої продукції	143	192
Валовий прибуток/(збиток)	149	313
EBITDA	247	531
Амортизація	47	44
Операційний прибуток/(збиток)	200	487
Чистий фінансовий дохід/(збиток)	(5)	1
Прибуток/(збиток) до оподаткування	195	488
Податок на прибуток	48	90
Чистий прибуток/(збиток)	147	397
Баланс (млн грн)	2014	2015
Активи, всього	1 847	2 127
Необоротні активи	1 431	1 380
Основні засоби	1 133	1 078
Оборотні активи	416	747
Дебіторська заборгованість	123	73
Грошові кошти та їхні еквіваленти	279	624
Зобов'язання та власний капітал	1 847	2 127
Зобов'язання	113	51
Кредиторська заборгованість	16	40
Боргові зобов'язання	0	0
Власний капітал	1 734	2 076
Фінансові коефіцієнти	2014	2015
Приріст чистого доходу (% до відповідного періоду минулого року)	0,0%	110,6%
Рентабельність за EBITDA (%)	84,7%	105,3%
Чиста рентабельність (%)	50,3%	78,7%
Борг/власний капітал (%)	0,0%	0,0%
Чистий борг/EBITDA (x)	0,0%	(85,0%)
Рентабельність власного капіталу (%)	0,0%	20,9%
Рентабельність активів (%)	0,0%	20,0%
Рентабельність застосованого капіталу (%)	0,0%	25,6%
Дані про компанію	2014	2015
Кількість працівників	1 040	932
Середньомісячна заробітна плата (грн)*	7 636	9 908
Частка держави (%)	100%	100%

Примітка: *витрати на заробітну плату (за винятком соціальних виплат), поділені на середню кількість працівників

ПАТ «Одеський припортовий завод»

www.opz.odessa.ua

Загальна інформація

ПАТ «Одеський припортовий завод» (ОПЗ), був заснований у 1974 році, 99,6% акціонерного капіталу заводу належать державі. Головними видами діяльності ОПЗ є виробництво та перевантаження нітрату амонію та карбаміду. Завод виробляє 17% нітрату амонію та 19% сечовини від загального обсягу виробництва в Україні. Експортні продажі складають 90% від реалізації заводом аміачної продукції власного виробництва. Завод розташований у кінцевій точці аміачного трубопроводу Тольятті-Горлівка-Одеса і виконує перевантаження великих об'ємів аміаку, що транспортується через трубопровід. Серед іншої продукції ОПЗ можна виділити рідкий азот, вуглекислий газ, рідкий кисень та сульфат натрію. Фінансові показники ОПЗ залежать від цін на природний газ: вартість газу складає 80% собівартості виробництва.

Результати операційної діяльності

Протягом 2013 року ОПЗ здійснював закупівлю газу в компанії Ostchem Holding AG (підконтрольній Дмитру Фірташу) за більш вигідною порівняно з «Нафтогазом України» ціною. Починаючи з 2014 року «Нафтогаз України» став єдиним постачальником газу, оскільки Ostchem Holding припинив закупівлі газу в «Газпрому». Після підвищення тарифів на газ для підприємств у 2014 році ОПЗ розпочав імпорту газу з Угорщини через реверсні потужності. За січень-грудень 2015 року ПАТ «Одеський припортовий завод» виробив продукції: аміаку - 1 147,5 тис т, карбаміду - 950,5 тис т, вуглекислоти рідкої - 19,7 тис т. За звітний період перевантажено продукції, (тис тонн): аміаку - 3 028 тис т, карбаміду - 1 099 тис т, метанолу - 91 тис т. У першому півріччі 2015 року ПАТ «Одеський припортовий завод» декілька разів припиняв транспортування аміаку. Причиною стала відсутність замовлень від ДП «Укрхімтрансміаку» через підвищення цін на транспортування. Одеський припортовий завод фактично готовий до представлення потенційним інвесторам, яких на сьогодні близько 20.

Фінансові результати

За результатами діяльності у січні-грудні 2015 року підприємство стало прибутковим з обсягом чистого прибутку у 211 млн грн у порівнянні зі збитком у 270 млн грн за аналогічний період попереднього року. Рентабельність за EBITDA має позитивне значення за 12 місяців 2015 року і складає 5,7% після негативного значення 2,4% у 2014 році. Позитивну динаміку також мають показники чистої рентабельності (позитивне значення 1,9% у січні-грудні 2015 році проти негативного -5,0% у 2014 році) та рентабельності активів (позитивне значення 3,5% за 12 місяців 2015 року).

Цілі реформи

- Проведення прозорої та конкурентної приватизації у 2016 році
- Диверсифікація постачань природного газу.
- Модернізація виробничого обладнання.

Фінансовий результат (млн грн)	2014	2015
Чистий дохід	5 428	11 195
Собівартість реалізованої продукції	5 467	9 769
Валовий прибуток/(збиток)	(39)	1 426
EBITDA	(132)	643
Амортизація	95	94
Операційний прибуток/(збиток)	(228)	549
Чистий фінансовий дохід/(збиток)	(66)	(320)
Прибуток/(збиток) до оподаткування	(293)	229
Податок на прибуток	(23)	18
Чистий прибуток/(збиток)	(270)	211
Баланс (млн грн)	2014	2015
Активи, всього	8 827	3 352
Необоротні активи	1 752	1 703
Основні засоби	1 074	1 114
Оборотні активи	7 076	1 649
Дебіторська заборгованість	2 054	1 828
Грошові кошти та їхні еквіваленти	249	56
Зобов'язання та власний капітал	8 827	3 352
Зобов'язання	8 864	3 178
Кредиторська заборгованість	2 202	964
Боргові зобов'язання	6 396	2 126
Власний капітал	(36)	174
Фінансові коефіцієнти	2014	2015
Приріст чистого доходу (% до відповідного періоду минулого року)	0,0%	н/д
Рентабельність за EBITDA (%)	(2,4%)	5,7%
Чиста рентабельність (%)	(5,0%)	1,9%
Борг/власний капітал (%)	н/д	1 225,5%
Чистий борг/EBITDA (x)	0,0%	639,0%
Рентабельність власного капіталу (%)	0,0%	н/д
Рентабельність активів (%)	0,0%	3,5%
Рентабельність застосованого капіталу (%)	0,0%	н/д
	0,0%	н/д
Дані про компанію	2014	2015
Кількість працівників	3 786	3741
Середньомісячна заробітна плата (грн)*	7 256	9 911
Частка держави (%)	99,6%	99,6%

Примітка: *витрати на заробітну плату (за винятком соціальних виплат), поділені на середню кількість працівників

ПАТ «Сумихімпром»

www.sumykhimprom.com.ua

Загальна інформація

Історія компанії ПАТ «Сумихімпром» – виробника хімічної продукції – налічує більше 60 років. «Сумихімпром» – це ключове підприємство хімічної галузі України, що виробляє фосфатні мінеральні добрива (80% всіх виробничих потужностей в Україні). Основна продукція компанії – комплексні хімічні добрива (53% продажів) та діоксид титану (40% продажів). Внутрішній попит на добрива є сезонним. Обсяг експорту складає близько 58% від загальної суми чистих доходів компанії (30% хімічних добрив та 98% діоксиду титану експортується). Серед іншої продукції слід виділити неорганічні хімічні продукти з високою активністю, а саме сульфат алюмінію, сульфат заліза та сірчані кислоти. «Сумихімпром» є другим за розміром виробником діоксиду титану в Україні. Його частка на ринку комплексних добрив складає 35%. «Сумихімпром» виробляє близько 50 видів хімічної продукції, що використовуються в сільському господарстві, будівництві, лако-фарбовій, шкіряній і гумовій промисловості. Компанія розташована у північно-східній частині України та займає площу 226 га. Кількість штатних працівників «Сумихімпром» становить приблизно 4,4 тис осіб, тому компанія є одним із найбільших роботодавців у Сумській області. «Сумихімпром» має в своїй структурі 11 головних виробничих підрозділів, 20 додаткових виробничих підрозділів та 7 соціальних об'єктів (наприклад, центр громадського харчування, базу відпочинку, спортивний клуб тощо).

Результати операційної діяльності

За січень-грудень 2015 року було реалізовано двооксиду титану в розмірі 33,8 тис т. на суму 1,1 млрд грн; мінеральних добрив в натуральному виразі вироблено 115 920 т на суму 812,1 млн грн. Загальна сума експорту в 2015 році склала 1,1 млрд грн. При цьому частка експорту в загальному обсязі – 43,3%. Практично 95% двооксиду титану, виготовленого підприємством поставляється за межі країни в понад 40 країн світу. Основними конкурентами підприємства на українському ринку є китайські виробники. У 2011 році було розпочато процедуру банкрутства компанії «Сумихімпром» через значну накопичену кредиторську заборгованість. Пізніше у 2012 році держава розпочала процес реструктуризації підприємства та намагалась провести приватизацію 92,75% акцій компанії у 2013 році. Однак цей процес не було завершено. Хоча розробка плану реструктуризації ще триває, можна відзначити тільки незначне поліпшення фінансових та операційних показників «Сумихімпromу». У січні 2015 року на загальних зборах кредиторів ПАТ «Сумихімпром» було затверджено рішення про викуп боргів у кредиторів («VAB Банку», «Укресімбанку», «Райффайзен Банку Аваль»), які відмовилися погодити план оздоровлення підприємства. Цей факт дає можливість розпочати санацію підприємства. План санації передбачає збереження підприємства як цілісного майнового комплексу, збереження робочих місць, продовження виплати податків і зборів, нарощування виробництва продукції. План санації не передбачає участі зовнішнього інвестора, підприємство залишається у державній власності. Однією з основних проблем «Сумихімпromу» можна назвати нестачу базової сировини для виробництва комплексних добрив в Україні. 7 жовтня 2015 року Кабінет Міністрів України продовжив термін приватизації «Сумихімпromу» до 31 липня 2016 року.

Фінансові результати

За 12 місяців 2015 року чистий дохід «Сумихімпromу» зріс на 28% порівняно з аналогічним періодом минулого року до 2,5 млрд грн. Компанія була збитковою у січні-грудні 2014 року, а у 2015 році, як на рівні EBITDA, так і на рівні чистого фінансового результату, стала прибутковою, закінчивши 2015 рік з чистим прибутком у 8 млн грн. Валовий прибуток збільшився у 3,4 рази до 379 млн грн. Рентабельність за EBITDA за 12 місяців 2015 року зросла до позитивного значення у 2,8% в порівнянні з від'ємним -2,3% за аналогічний період 2014 року.

Цілі реформи

- Фіналізація та впровадження плану реструктуризації.
- Оптимізація структури витрат шляхом запровадження технологій збереження енергії/газу та диверсифікація постачання природного газу.
- Розробка програм реконструкції та модернізації. Підвищення прозорості тендерів із закупівель.

Фінансовий результат (млн грн)	2014	2015
Чистий дохід	1 960	2 509
Собівартість реалізованої продукції	1 872	2 129
Валовий прибуток/(збиток)	88	379
EBITDA	(45)	71
Амортизація	47	36
Операційний прибуток/(збиток)	(92)	35
Чистий фінансовий дохід/(збиток)	(7)	(27)
Прибуток/(збиток) до оподаткування	(99)	8
Податок на прибуток	0	0
Чистий прибуток/(збиток)	(99)	8
Баланс (млн грн)	2014	2015
Активи, всього	1 376	1 380
Необоротні активи	685	702
Основні засоби	632	650
Оборотні активи	691	679
Дебіторська заборгованість	215	416
Грошові кошти та їхні еквіваленти	32	9
Зобов'язання та власний капітал	1 376	1 380
Зобов'язання	2 165	2 162
Кредиторська заборгованість	659	481
Боргові зобов'язання	0	0
Власний капітал	(789)	(782)
Фінансові коефіцієнти	2014	2015
Приріст чистого доходу (% до відповідного періоду минулого року)	0,0%	332,2%
Рентабельність за EBITDA (%)	(2,3%)	2,8%
Чиста рентабельність (%)	(5,1%)	0,3%
Борг/власний капітал (%)	н/д	н/д
Чистий борг/EBITDA (x)	0,0%	(28,9%)
Рентабельність власн кап. (%)	0,0%	н/д
Рентабельність активів (%)	0,0%	0,6%
Рентабельність застосованого капіталу (%)	0,0%	н/д
Дані про компанію	2014	2015
Кількість працівників	5 817	4 397
Середньомісячна заробітна плата (грн)*	4 735	3 912
Частка держави (%)	75%	75%

Примітка: *витрати на заробітну плату (за винятком соціальних виплат), поділені на середню кількість працівників

ПАТ «Турбоатом»

www.turboatom.com.ua

Загальна інформація

ПАТ «Турбоатом» виробляє турбінне обладнання для теплових, атомних та гідроелектростанцій, забезпечуючи понад 10% потреби світового ринку в турбінах для атомних електростанцій, що робить підприємство четвертим за розміром виробником турбін у світі. В Україні турбінами підприємства укомплектовані 40% теплових електростанцій (ТЕС), 85% атомних електростанцій (АЕС) та 95% гідроелектростанцій (ГЕС). Виробничі потужності ПАТ «Турбоатом» дозволяють випускати щороку парові та гідравлічні турбіни загальною розрахунковою потужністю 8 млн ГВт і 2 млн ГВт відповідно. Підприємство постачає турбіни власного виробництва у 45 країн світу. З моменту свого заснування у 1935 році виготовлено більше 165 турбін для 110 АЕС сумарною потужністю більше 65 млн ГВт; 400 турбін для ТЕС (63 млн ГВт); та 530 турбін для 115 ГЕС (39 млн ГВт). «Турбоатом» успішно конкурує з такими промисловими гігантами, як General Electric, Siemens, Alstom, BAT «Силові машини», Andritz Hydro, Voith.

Результати операційної діяльності

ПАТ «Турбоатом» є експортно-орієнтованим підприємством. Питома вага експорту у загальному обсязі реалізації складає 65%. Підприємство реалізує турбіни та інше обладнання для атомних, теплових та гідроелектростанцій замовникам в Україні, Росії, Казахстані, Грузії, Таджикистані, Угорщині, Болгарії, Індії та Мексиці. В 2015 році обсяг реалізації продукції ПАТ "Турбоатом" склав 2,8 млрд грн, що еквівалентно 4 тис кВт·год встановленої потужності відвантаженої продукції. "Турбоатом" виготовив і відвантажив замовникам 3 парові турбіни і 2 конденсатора. 6 робочих коліс і 4 направляючих апарати гідротурбін. Протягом року на електростанціях були пущені в експлуатацію 8 парових і 10 гідравлічних турбін виробництва "Турбоатом" загальною потужністю 3,2 ГВт. Протягом 2015 року компанія підписала 3 знакових документи: контракт з АЕС Пакш (Угорщина) на суму понад 30 млн дол, з "Inkla Trading and Engineering GmbH" (Австрія) на постачання енергетичного обладнання для реконструкції АЕС Козлодуй в Болгарії, а також угоду з "Holtec International" (США) на спільне виробництво сховища для відпрацьованого ядерного палива в Чорнобильській зоні. В рамках реалізації програми технічного переозброєння в 2015 році "Турбоатом" модернізував і виконав капітальний ремонт 10-ти одиниць основного виробничого обладнання і придбав 20 одиниць нового.

Фінансові результати

Дохід від реалізації продукції ПАТ «Турбоатом» за 12 місяців 2015 року склав 2,7 млрд грн, що на 48% більше порівняно з січнем-груднем 2014 року. Чистий прибуток за 12 місяців 2015 року склав 1,5 млрд грн, що на більше ніж в два рази вище показника минулого року. Станом на кінець вересня 2015 року підприємство не мало боргових зобов'язань, залишки грошових коштів склали 2,3 млрд грн, що робить ПАТ «Турбоатом» одним з небагатьох прибуткових українських держпідприємств. Показники 2015 року є найкращими за всю історію підприємства. За рік "Турбоатом" перерахував до бюджету України понад 800 млн грн, повністю виплатив дивіденди на державну частку в розмірі 240 млн грн. Компанія не має боргових зобов'язань.

Цілі реформи

- У зв'язку з виникненням нових ризиків, що загрожують стабільності співробітництва із клієнтами з Росії та країн Митного союзу, «Турбоатом» має проводити подальшу диверсифікацію продажів на світовому ринку, для чого необхідне зосередження маркетингових зусиль. У цьому напрямку також важливо зменшити залежність від постачань базових матеріалів з Росії, у тому числі і за рахунок підвищення локалізації виробництва.
- Необхідно стимулювати місцеві електростанції (зокрема, «Енергоатом», державного оператора атомних електростанцій) розширювати співробітництво з ПАТ «Турбоатом» що сприятиме прискоренню імпортозаміщення.
- Необхідно розробити довгострокову програму розвитку ПАТ «Турбоатом», мета якої — збереження конкурентоспроможності підприємства на регіональному/світовому рівні, незалежно від відносин з Росією, з можливим подальшим наближенням відповідних технічних стандартів до стандартів Європейського Союзу, у рамках Поглибленої та всеосяжної угоди про вільну торгівлю між Україною та ЄС.

Фінансовий результат (млн грн)	2014	2015
Чистий дохід	1 842	2 734
Собівартість реалізованої продукції	1 217	1 242
Валовий прибуток/(збиток)	626	1 492
EBITDA	674	1 780
Амортизація	46	58
Операційний прибуток/(збиток)	629	1 722
Чистий фінансовий дохід/(збиток)	197	108
Прибуток/(збиток) до оподаткування	825	1 831
Податок на прибуток	188	319
Чистий прибуток/(збиток)	637	1 511
Баланс (млн грн)	2014	2015
Активи, всього	4 015	4 877
Необоротні активи	682	625
Основні засоби	486	497
Оборотні активи	3 333	4 252
Дебіторська заборгованість	455	436
Грошові кошти та їхні еквіваленти	949	2 260
Зобов'язання та власний капітал	4 015	4 877
Зобов'язання	1 436	1 229
Кредиторська заборгованість	1 213	935
Боргові зобов'язання	0	0
Власний капітал	2 579	3 649
Фінансові коефіцієнти	2014	2015
Приріст чистого доходу (% до відповідного періоду минулого року)	0,0%	138,4%
Рентабельність за EBITDA (%)	36,6%	65,1%
Чиста рентабельність (%)	34,6%	55,3%
Борг/власний капітал (%)	0,0%	0,0%
Чистий борг/EBITDA (x)	0,0%	(90,1%)
Рентабельність власного капіталу (%)	0,0%	48,5%
Рентабельність активів (%)	0,0%	34,0%
Рентабельність застосованого капіталу (%)	0,0%	55,3%
Дані про компанію	2014	2015
Кількість працівників	4 090	5 001
Середньомісячна заробітна плата (грн)*	5 424	7 542
Частка держави (%)	100%	100%

Примітка: *витрати на заробітну плату (за винятком соціальних виплат), поділені на середню кількість працівників

ПАТ «Укргідроенерго»

www.uge.gov.ua

Загальна інформація

ПАТ «Укргідроенерго» є найбільшою гідроенергуючою компанією України. До її складу входять дев'ять електростанцій на річках Дніпро та Дністер із 102 енергетичними установками та сумарною потужністю 5 401 МВт (майже 9% від загальної встановленої потужності в Україні). Підприємство є другим найдешевшим постачальником електроенергії в Україні (після атомних електростанцій) і практично єдиним, хто забезпечує покриття пікових навантажень у країні. Крім того, «Укргідроенерго» забезпечує енергетичну систему України послугами регулювання частоти і потужності, і розглядається як аварійний резерв електроенергії у разі збою всієї об'єднаної енергосистеми. У 2014 році підприємство ввело в експлуатацію другу енергоустановку на Дністровській ГАЕС і планує ввести третю, що дозволить збільшити загальну встановлену потужність до 972 МВт.

Результати операційної діяльності

Корисний відпуск електроенергії за 12 місяців 2015 року склав 6 290 млрд кВт·год. А середній тариф становив 71,05 коп/кВт·год. Аналіз останніх 10 років виробництва електроенергії, що здійснюється гідроелектростанціями ПАТ «Укргідроенерго», свідчить про найнижчий його рівень у 2015 році у зв'язку зі зниженням водності річок.

Фінансові результати

ПАТ «Укргідроенерго», незважаючи на зниження обсягів виробництва електроенергії, яке пов'язане з історично рекордним зменшенням проточності Дніпра та Дністра, в січні-грудні 2015 року збільшила чистий прибуток у порівнянні з аналогічним періодом 2014 року у 2,2 рази - з 476 млн грн до 1,1 млрд грн. За 12 місяців 2015 року чистий дохід «Укргідроенерго» зріс на 73% порівняно з аналогічним періодом минулого року, до 4,5 млрд грн. Показник EBITDA збільшився 65% порівняно з аналогічним періодом минулого року, до 2,7 млрд грн, що відповідає рентабельності за EBITDA на рівні 60,5% (-3% до показника минулого року).

Цілі реформи

- Як і в інших вітчизняних енергетичних підприємствах, активи «Укргідроенерго» мають високий рівень зносу і потребують модернізації.
- Всі гідроелектростанції, крім Дністровської ГАЕС, експлуатуються більше 35 років.
- «Укргідроенерго» має валютні кредити від ЄБРР і Світового банку. У зв'язку зі швидкою девальвацією гривні витрати підприємства на погашення відсотків збільшилися більш ніж удвічі порівняно із запланованими витратами і будуть компенсуватися за рахунок підвищення тарифів.
- Енергетична система України гостро потребує додаткової пікової потужності, яку можна забезпечити за рахунок розбудови Дністровської ГАЕС.

Фінансовий результат (млн грн)	2014	2015
Чистий дохід	2 582	4 469
Собівартість реалізованої продукції	1 311	2 219
Валовий прибуток/(збиток)	1 271	2 250
EBITDA	1 639	2 706
Амортизація	467	581
Операційний прибуток/(збиток)	1 172	2 124
Чистий фінансовий дохід/(збиток)	(645)	(796)
Прибуток/(збиток) до оподаткування	527	1 328
Податок на прибуток	51	237
Чистий прибуток/(збиток)	476	1 091
Баланс (млн грн)	2014	2015
Активи, всього	21 257	23 199
Необоротні активи	20 415	22 008
Основні засоби	16 838	17 306
Оборотні активи	817	1 190
Дебіторська заборгованість	581	936
Грошові кошти та їхні еквіваленти	151	326
Зобов'язання та власний капітал	21 257	23 199
Зобов'язання	4 132	5 127
Кредиторська заборгованість	568	1 251
Боргові зобов'язання	2 607	3 016
Власний капітал	17 124	18 071
Фінансові коефіцієнти	2014	2015
Приріст чистого доходу (% до відповідного періоду минулого року)	0,0%	77,1%
Рентабельність за EBITDA (%)	63,5%	60,5%
Чиста рентабельність (%)	18,4%	24,4%
Борг/власний капітал (%)	15,2%	16,7%
Чистий борг/EBITDA (х)	0,0%	95,1%
Рентабельність власного капіталу (%)	0,0%	6,2%
Рентабельність активів (%)	0,0%	4,9%
Рентабельність застосованого капіталу (%)	0,0%	10,4%
Дані про компанію	2014	2015
Кількість працівників	2 918	2 923
Середньомісячна заробітна плата (грн)*	6 948	7 857
Частка держави (%)	100%	100%

Примітка: *витрати на заробітну плату (за винятком соціальних виплат), поділені на середню кількість працівників

ДП «Укренерго»

www.ukrenergo.energy.gov.ua

Загальна інформація

«Укренерго» – це державна компанія, 100% капіталу якої належить державі. Підприємство здійснює централізоване управління об'єднаною енергетичною системою України та транскордонними ЛЕП і надає диспетчерські послуги учасникам енергетичної системи. «Укренерго» здійснює оперативний контроль за обсягом виробництва електроенергії та веде моніторинг генераторних установок виробників, запасів палива й економічної ефективності виробництва з метою вирівнювання обсягів споживання та виробництва. Через свій статус природної монополії тарифи для підприємства встановлює регулятор галузі, який використовує для визначення тарифів метод «витрати плюс» згідно із власними потребами в операційних та капітальних витратах. «Укренерго» об'єднує 7 регіональних енергетичних мереж і обслуговує 23 тис км ліній електропередач із напругою 220–750 кВ. Підприємство регулярно проводить аукціони та продає права на експорт електроенергії з України до сусідніх країн.

Фінансові і операційні результати

В 2015 році ДП «НЕК «Укренерго» забезпечило передачу електричної енергії магістральними електричними мережами відповідно до потреб економіки та соціальної сфери України. Обсяг передачі склав 120 094 млн кВт·год, що на 9 747 млн кВт·год. менше порівняно з обсягом передачі за 2014 рік.

За 12 місяців 2015 року чистий дохід Укренерго збільшився на 75% порівняно з аналогічним періодом минулого року, до 5,4 млрд грн. Показник EBITDA зріс у 2,8 разів до 3,7 млрд грн, що відповідає рентабельності за EBITDA у 68,8%. Після чистого збитку у розмірі 1,2 млрд грн за 12 місяців 2014 року компанія відзвітувала про прибуток у 820 млн грн за січень-грудень 2015 року.

Цілі реформи

- Затвердити економічно доцільні тарифи для підприємства та своєчасно коригувати їх відповідно до змін ринку.
- «Укренерго» має заборгованість перед ЄБРР та Світовим банком в доларах США, тобто девальвація гривні впливає на фінанси підприємства через збільшення витрат на виплату відсотків. Регулятор галузі повільно реагує на цю нову реальність.
- Узгодження, а з часом і синхронізація з ринком електроенергії ЄС забезпечить більш надійну експлуатацію енергосистеми України і усуне існуючі обмеження на експорт-імпорт електроенергії.
- Підприємство має завершити будівництво додаткових ліній електропередач до Запорізької, та Хмельницької АЕС, щоб додатково вивільнити виробничі потужності станції.

Фінансовий результат (млн грн)	2014	2015
Чистий дохід	3 097	5 433
Собівартість реалізованої продукції	1 970	1 947
Валовий прибуток/(збиток)	1 127	3 486
EBITDA	1 316	3 736
Амортизація	516	482
Операційний прибуток/ (збиток)	799	3 255
Чистий фінансовий дохід/(збиток)	(2 028)	(2 454)
Прибуток/(збиток) до оподаткування	(1 228)	801
Податок на прибуток	(30)	(19)
Чистий прибуток/(збиток)	(1 199)	820
Баланс (млн грн)	2014	2015
Активи, всього	12 909	19 872
Необоротні активи	11 081	14 462
Основні засоби	6 649	6 619
Оборотні активи	1 828	5 410
Дебіторська заборгованість	1 323	3 302
Грошові кошти та їхні еквіваленти	340	3 021
Зобов'язання та власний капітал	12 909	17 240
Зобов'язання	7 177	10 810
Кредиторська заборгованість	1 436	0
Боргові зобов'язання	4 627	9 576
Власний капітал	5 732	6 430
Фінансові коефіцієнти	2014	2015
Приріст чистого доходу (% до відповідного періоду минулого року)	0,0%	209,2%
Рентабельність за EBITDA (%)	42,5%	68,8%
Чиста рентабельність (%)	(38,7%)	15,1%
Борг/власний капітал (%)	80,7%	148,9%
Чистий борг/EBITDA (x)	0,0%	145,1%
Рентабельність власного капіталу (%)	0,0%	13,5%
Рентабельність активів (%)	0,0%	5,0%
Рентабельність застосованого капіталу (%)	0,0%	24,7%
Дані про компанію	2014	2015
Кількість працівників	14 067	13 790
Середньомісячна заробітна плата (грн)*	6 622	6 749
Частка держави (%)	100%	100%

Примітка: *витрати на заробітну плату (за винятком соціальних виплат), поділені на середню кількість працівників

ПАТ «Укрзалізниця»

www.uz.gov.ua

Загальна інформація

До державної залізничної монополії «Укрзалізниця» (УЗ) входять 6 регіональних залізниць і приблизно 140 інших структурних підприємств. Національна мережа залізниць є стратегічним активом України і ключовою ланкою транспортного сполучення між ЄС, Росією та Центральною Азією (територією України проходять 4 з 10 пан'європейських транспортних коридорів). В управлінні УЗ перебуває 21,6 тис км залізничних колій (47% електрифіковані), близько 4 тис локомотивів і 123 тис вагонів. На долю УЗ припадає близько 60% обсягу вантажних і 38% пасажирських перевезень в Україні, яка займає перше місце в Європі (за винятком Росії) за вантажообігом. УЗ займає друге місце за пасажирообігом у країнах СНД і четверте в Європі. Товарні перевезення металу і руди склали 58% від обсягу вантажоперевезень 2014 року, будівельні матеріали - 15%, зерно - 8%. «Укрзалізниця» є одним із найбільших роботодавців в Україні; на підприємстві працюють більше 300 тис працівників.

Результати операційної діяльності

У 2015 році «Укрзалізниця» реалізувала 43,6 млн квитків. Укрзалізниця на 15% збільшила обсяг навантаження зерна порівняно з минулим роком. З початку 2015 року було навантажено майже 423 тис вагонів (27,4 млн т) зерна. З них на експорт у порти відправлено майже 384 тис вагонів (25,3 млн т). На внутрішній ринок навантажено 38,9 тис вагонів (2,14 млн т) зерна. За аналогічний період 2014 року було навантажено 370,5 тис вагонів (23,8 млн т) зерна. Упродовж минулого року залізничники на підпорядкованих заводах та у вагонних депо відремонтували 28530 вантажних вагонів різних типів, що на 3164 од. більше планового завдання.

В результаті анексії Криму, проведення АТО в Донецькій та Луганській областях і супутнього економічного спаду обсяг вантажних перевезень скоротився на 13% (до 94 млрд т·км.) до відповідного періоду минулого року. Зниження вантажообороту виникло в основному за рахунок падіння внутрішніх та експортних перевезень. Завдяки низькій порівняльній базі (найбільше падіння пасажироперевезень відбулося у першій половині 2014 року), зниження пасажироперевезень було значно меншим (на 5,6% у порівнянні з минулим періодом) і становило 17 млрд пас·км.

Фінансові результати

Консолідований чистий дохід УЗ в 2015 році склав 60 млрд грн, продемонструвавши зростання на 21% до 2014 року. Показник EBITDA у свою чергу зріс на 45% до 13 млрд грн. Незважаючи на значний ріст EBITDA компанії, вона все одно отримала чистий збиток у 2015 році, що зріс порівняно до 2014 року на 9% до 17 млн грн. Відбулося це за рахунок втратами від курсових різниць від переоцінки боргових зобов'язань, деномінованих в іноземній валюті.

На кінець 2015 року загальний обсяг боргу (включаючи фінансовий лізинг) склав 44 млрд грн (+28% порівняно з аналогічним періодом попереднього року). Коефіцієнт відношення чистого боргу до EBITDA склав 2,7х. Укрзалізниця веде процес переговорів щодо реструктуризації боргу зі своїми кредиторами, планується реструктуризувати понад 20 млрд грн внутрішнього боргу приватного сектора.

Цілі реформи

- Посилення функції маркетингу та покращення якості обслуговування клієнтів.
- Завершити корпоратизацію, централізувати і спростити юридичну структуру (особливо регіональних філій), та об'єднати грошові потоки; продовжити ревізію управління.
- Підвищити прозорість тендерів із закупівель.
- Розробити реалістичну програму фінансування реконструкції залізничної інфраструктури та рухомого складу, враховуючи коефіцієнт зносу у 80-90%, середній термін служби електровозів до 40 років і той факт, що коефіцієнт заміщення на даний час впав набагато нижче 1.
- Оптимізувати витрати, у тому числі через виведення непрофільних підрозділів зі структури підприємства, наприклад понад 90 лікарень «Укрзалізниці».

Фінансовий результат (млн грн)	2014	2015
Чистий дохід	49,456	60,126
Собівартість реалізованої продукції	45,443	53,578
Валовий прибуток/(збиток)	4,012	6,548
EBITDA	8,846	12,824
Амортизація	5,631	7,036
Операційний прибуток/(збиток)	3,215	5,788
Чистий фінансовий дохід/(збиток)	(17,897)	(18,732)
Прибуток/(збиток) до оподаткування	(14,682)	(12,944)
Податок на прибуток	762	3,898
Чистий прибуток/(збиток)	(15,444)	(16,842)
Баланс (млн грн)	2014	2015
Активи, всього	73,673	273,727
Необоротні активи	67,109	260,699
Основні засоби	62,353	259,313
Оборотні активи	6,564	13,028
Дебіторська заборгованість	1,242	3,431
Грошові кошти та їхні еквіваленти	2,038	4,885
Зобов'язання та власний капітал	73,673	273,727
Зобов'язання	45,903	55,488
Кредиторська заборгованість	8,515	8,097
Боргові зобов'язання	34,502	44,017
Власний капітал	27,769	218,239
Фінансові коефіцієнти	2014	2015
Приріст чистого доходу (% до відповідного періоду минулого року)	0.0%	63.2%
Рентабельність за EBITDA (%)	17.9%	21.3%
Чиста рентабельність (%)	(31.2%)	(28.0%)
Борг/власний капітал (%)	124.2%	20.2%
Чистий борг/EBITDA (х)	0.0%	279.1%
Рентабельність власного капіталу (%)	0.0%	(13.7%)
Рентабельність активів (%)	0.0%	(9.7%)
Рентабельність застосованого капіталу (%)	0.0%	3.6%
Дані про компанію	2014	2015
Кількість працівників	340 251	308 684
Середньомісячна заробітна плата (грн)*	4 173	4 496
Частка держави (%)	100%	100%

Примітка: *витрати на заробітну плату (за винятком соціальних виплат), поділені на середню кількість працівників

УДППЗ «Укрпошта»

www.ukrposhta.ua

Загальна інформація

Створене у 1994 році ДП «Укрпошта» є національним оператором поштового зв'язку України, що перебуває у повній державній власності. Підприємство має 29 філіалів (у тому числі 25 обласних дирекцій) і більш ніж 11 800 поштових відділень по всій країні, що на сьогодні є найбільшою мережею в країні. «Укрпошта» має понад 77 тис співробітників і щороку здійснює обробку та доставку споживачам більш ніж 240 млн поштових відправлень, 16 млн посилок та відправлень з оголошеною цінністю, 15 млн переказів, і доставляє понад 83 млн пенсій. Загалом «Укрпошта» пропонує приватним споживачам і корпоративним клієнтам близько 50 видів послуг, таких як доставка пошти, підписка на періодичні видання, доставка посилок, грошові перекази, доставка пенсій та інші пов'язані послуги. Доставка пенсій, листів, посилок та періодичних видань забезпечує близько 70% доходів підприємства. В останні роки частка «Укрпошти» на ринку постійно скорочувалася (з 50% у 2010 році до 42% у 2013 році) через конкуренцію з боку менших приватних компаній, що пропонують якісніше обслуговування, та внаслідок розвитку банківської системи. Чинне законодавство в галузі поштових послуг уповноважує «Укрпошту» забезпечити присутність поштових відділень у всіх областях, включаючи невеликі міста і села, таким чином виконувати певні соціальні функції. Оскільки Україна є членом Всесвітнього поштового союзу з 1947 року, «Укрпошта» як державний оператор має право здійснювати міжнародні перевезення і зобов'язана відповідати міжнародним нормам поштових послуг.

Фінансові і операційні результати

Протягом 2015 року Укрпоштою запроваджено низку нових послуг та сервісів, зокрема: «Прискорена пошта» (доставка того ж дня в межах міста та за 1-2 дні між обласними центрами) на сьогодні діє у 418 поштових відділеннях країни, доставка дрібних пакетів з Китаю за 7-10 днів дрібних пакетів - вже доставлено 45 тис відправлень, оновлено сервіс «Кур'єрська доставка», доставлено 265 тис відправлень. У 2015 році відремонтовано 374 об'єкти поштового зв'язку, що майже вдвічі більше, ніж минулого року. Вперше запроваджено цілодобовий або подовжений режим роботи (після 19.00) у 45 відділеннях в обласних центрах та вперше працювали без обідньої перерви 1007 міських відділень Укрпошти. За 9 місяців 2015 року Укрпошта здійснила 134,8 млн поштових відправлень (письмова кореспонденція та дрібні пакети), відправила 10,7 млн од. посилок, 7,4 млн грошових переказів, доставила 55,3 млн пенсій і грошових допомог, прийняла 136,3 млн платежів, розповсюдила за передплатою та в роздріб 394,0 млн примірників періодичних видань. «Укрпошта» втратила 2 філії з 633 поштовими відділеннями у зв'язку з анексією Криму Росією. За 12 місяців 2015 року чистий дохід підприємства майже не зріс порівняно з аналогічним періодом минулого року, змінившись з 3,7 млрд грн до 3,9 млрд грн. Показник EBITDA в січні-грудні 2014 року становив 153 млн грн, а в аналогічному періоді 2015 року зріс на 15 млн грн і становить 168 млн грн. Чистий збиток з 4 млн грн за 12 місяців 2014 року став прибутком у 41 млн грн. За 12 місяців 2015 року рентабельність за EBITDA майже не змінилась (з 4,1% за 12 місяців 2014 року до 4,3% за 12 місяців 2015 року). Зростання основних показників пояснюється оптимізацією логістичних процесів перевезення пошти та впровадженням нових послуг, у тому числі обслуговуванням посилок з-за кордону. Зокрема, незважаючи на зростання вартості паливно-мастильних матеріалів, загальні витрати на їх купівлю вдалося зменшити на 12% в порівнянні з планом.

Цілі реформи

- Запровадити систему управління якістю для підвищення конкурентоспроможності послуг, що надаються.
- Оптимізувати технічні і логістичні процеси з метою поліпшення обслуговування клієнтів.
- Ввести нову систему обслуговування в поштових відділеннях і забезпечити їхню інтеграцію до централізованої бази даних.
- Підвищити прозорість і підзвітність управління, особливо стосовно капітальних витрат і рішень щодо закупівель.
- Розробити і запропонувати ринку нові високорентабельні продукти.

Фінансовий результат (млн грн)	2014	2015
Чистий дохід	3 697	3 902
Собівартість реалізованої продукції	3 434	3 620
Валовий прибуток/(збиток)	263	283
EBITDA	153	168
Амортизація	133	124
Операційний прибуток/(збиток)	20	44
Чистий фінансовий дохід/(збиток)	(4)	9
Прибуток/(збиток) до оподаткування	15	53
Податок на прибуток	19	12
Чистий прибуток/(збиток)	(4)	41
Баланс (млн грн)	2014	2015
Активи, всього	5 002	4 287
Необоротні активи	2 390	2 425
Основні засоби	1 819	1 823
Оборотні активи	2 612	1 861
Дебіторська заборгованість	286	438
Грошові кошти та їхні еквіваленти	2 021	1 129
Зобов'язання та власний капітал	5 002	4 287
Зобов'язання	2 816	2 040
Кредиторська заборгованість	384	480
Боргові зобов'язання	134	192
Власний капітал	2 186	2 247
Фінансові коефіцієнти	2014	2015
Приріст чистого доходу (% до відповідного періоду минулого року)	0,0%	7,4%
Рентабельність за EBITDA (%)	4,1%	4,3%
Чиста рентабельність (%)	(0,1%)	1,0%
Борг/власний капітал (%)	6,1%	8,6%
Чистий борг/EBITDA (x)	0,0%	(842,3%)
Рентабельність власного капіталу (%)	0,0%	1,8%
Рентабельність активів (%)	0,0%	0,9%
Рентабельність застосованого капіталу (%)	0,0%	1,9%
Дані про компанію	2014	2015
Кількість працівників	85 487	75 762
Середньомісячна заробітна плата (грн)*	1 892	2 110
Частка держави (%)	100%	100%

Примітка: *витрати на заробітну плату (за винятком соціальних виплат), поділені на середню кількість працівників

ДП «Укрспирт»

www.ukrspirt.ua

Загальна інформація

ДП «Укрспирт» є холдинговою компанією (з часткою держави 100%), яка координує 41 український завод з виробництва спирту, лікєро-горілчаної та іншої продукції із загальною річною потужністю 31,3 млн декалітрів, розташованих у Львівській, Тернопільській, Вінницькій та інших областях. ДП «Укрспирт» виступає як державна монополія у виробництві та реалізації спирту на внутрішньому та зовнішніх ринках, здійснює провадження державної політики та займається організацією ефективної роботи державних підприємств спиртової галузі. В компанії працюють понад 5 тис працівників, що робить її основним роботодавцем у селах і містах, де розташовані виробничі потужності. ДП «Укрспирт» було створено у 2010 році у процесі реорганізації концерну «Укрспирт», куди входило 81 державне підприємство. ДП «Укрспирт» виробляє і продає етиловий спирт (харчовий та технічний), алкогольні напої, біоетанол та іншу продукцію органічної хімії. За останні кілька років підприємство було предметом низки антикорупційних розслідувань, проведених органами державної влади та журналістами. Уряд України очікує на приватизацію ДП «Укрспирт» найближчим часом.

Результати операційної діяльності

Основним ринком збуту продукції ДП «Укрспирт» у 2015 році був внутрішній ринок. На зовнішніх ринках підприємство реалізувало близько 150 тис декалітрів спирту етилового, що складає 2% від загального обсягу продажів спирту. ДП «Укрспирт» за 2015 рік виробило спирту етилового - 9,4 млн декалітрів (за аналогічний період 2014 р - 11,9 млн декалітрів); лікєро-горілчаних виробів у 2015 році - 58,3 тис декалітрів, (за 12 місяців 2014 року - 23,8 тис декалітрів). З 2015 року ДП «Укрспирт» розпочало виробництво нового продукту - омивача для скла, і у поточному році виробило 141 тис декалітрів. Найбільшими покупцями спирту етилового класу «люкс» є ТОВ «Національна горілчана компанія», ТОВ «УДК», ТОВ «ЛВН Лімітед», ТОВ «Золотоніський ЛГЗ «Златогор», ТОВ «Атлантик». Із 16 державних виробництв горілчаної продукції виробництво здійснюється лише на 2 підприємствах. «Укрспирт» є одним із найбільших платників податків, сплачуючи щорічно сотні мільйонів гривень до державної скарбниці.

Фінансові результати

За 12 місяців 2015 року чистий дохід підприємства майже не змінився і становив 1,9 млрд грн порівняно з 1,7 млрд грн за 12 місяців 2014 року. Показник EBITDA збільшився на 39% і становив 359 млн грн. Показник рентабельності за EBITDA збільшився на 4,1% порівняно з попереднім періодом до 19,3%. За 12 місяців 2015 року чистий прибуток склав 16 млн грн, в той час як аналогічний період 2014 р фінансовий результат був збитковим і становив 532 млн грн. За перше півріччя 2015 року ДП «Укрспирт» повністю розрахувалося за борги набуті у 2014 році перед НАК «Нафтогаз України» у сумі 76,8 млн грн, а також погасило практично усьо заборгованість за зерно - 58 млн грн. Підприємство позбулося боргових зобов'язань в сумі 84 млн грн за 9 місяців 2015 року і станом на кінець 2015 року вони відсутні. ДП «Укрспирт» - один з найбільших платників податків у країні. В 2015 році підприємство перерахувало до бюджетів різних рівнів 434 млн грн. Фінансовим планом підприємства на 2016 рік передбачено сплата податків до бюджетів різних рівнів більш як 500 млн грн.

Цілі реформи

- Провести приватизацію ДП «Укрспирт» та лібералізацію ринку алкогольних напоїв. Скасувати монополію. Це призведе до максимальної оптимізації витрат і значного підвищення якості, що буде сприяти зростанню експорту.
- Підготувати державну програму з гарантованим фінансуванням інфраструктурних та енергозберігаючих проєктів, щоб створити достатню кількість робочих місць для місцевих громад, які постраждають від лібералізації ринку алкогольних напоїв. Джерело фінансування - додатковий акциз для компенсації зменшення цін на алкогольні напої за рахунок ефективності приватних виробників.
- Мінімізувати нелегальне виробництво/продаж алкоголю і максимізувати податкові надходження за рахунок впровадження сучасних технологій для відстеження продукції, автентифікації і цифрової податкової перевірки.
- Оптимізувати бізнес-процеси, у тому числі провести реорганізацію людських ресурсів та кількості заводів.
- Збільшити експортний потенціал, увійти на нові ринки та розширити існуючі.
- Оптимізувати структуру управління й усунути ризики корпоративного управління.

Фінансовий результат (млн грн)	2014	2015
Чистий дохід	1 692	1 857
Собівартість реалізованої продукції	1 141	1 230
Валовий прибуток/(збиток)	550	627
EBITDA	258	359
Амортизація	54	34
Операційний прибуток/(збиток)	204	324
Чистий фінансовий дохід/(збиток)	(679)	(305)
Прибуток/(збиток) до оподаткування	(475)	20
Податок на прибуток	57	4
Чистий прибуток/(збиток)	(532)	16
Баланс (млн грн)	2014	2015
Активи, всього	1 236	994
Необоротні активи	213	218
Основні засоби	178	168
Оборотні активи	1 023	776
Дебіторська заборгованість	735	606
Грошові кошти та їхні еквіваленти	10	9
Зобов'язання та власний капітал	1 122	994
Зобов'язання	1 419	1 253
Кредиторська заборгованість	949	909
Боргові зобов'язання	75	0
Власний капітал	(296)	(259)
Фінансові коефіцієнти	2014	2015
Приріст чистого доходу (% до відповідного періоду минулого року)	0,0%	13,9%
Рентабельність за EBITDA (%)	15,2%	19,3%
Чиста рентабельність (%)	(31,5%)	0,9%
Борг/власний капітал (%)	н/д	н/д
Чистий борг/EBITDA (х)	0,0%	7,9%
Рентабельність власного капіталу (%)	0,0%	н/д
Рентабельність активів (%)	0,0%	1,4%
Рентабельність застосованого капіталу (%)	0,0%	н/д
Дані про компанію	2014	2015
Кількість працівників	5 047	5 031
Середньомісячна заробітна плата (грн)*	3 392	3 568
Частка держави (%)	100%	100%

Примітка: *витрати на заробітну плату (за винятком соціальних виплат), поділені на середню кількість працівників

ВАТ «Харківобленерго»

www.oblenergo.kharkov.ua/

Загальна інформація

ВАТ «Харківобленерго» є одним з найбільших дистриб'юторів електроенергії в Україні. Це підприємство обслуговує Харківську область, яка відрізняється високим рівнем індустріалізації (площа: 31,4 тис. кв. км; населення: 2,8 млн. чол.). Компанія володіє 47 273 км ліній електромережі з номінальною потужністю трансформаторів у 8 162 МВА. Обленерго має добре диверсифіковану базу клієнтів, що включає 1,2 млн домогосподарств та 3 тис. промислових споживачів (головним чином машинобудівні підприємства). На ці дві групи споживачів припадає відповідно 40% та 23% продажів електроенергії компанії, на комерційних споживачів - 18%, а на муніципальні підприємства - 3%. Найбільшими споживачами компанії є водоканали та тепломережі, «Харківський метрополітен», заводи з виробництва енергетичного обладнання «Турбоатом» та «Електроважмаш». Держава володіє 65% акцій «Харківобленерго».

Результати операційної діяльності

Корисний відпуск електроенергії у порівнянні з 2014 роком зменшився на 337,6 млн кВт·год (або 5,3%) та за 2015 рік склав 6 085,5 млн кВт·год. Усього в 2015 році споживачам відпущено електроенергії на суму 5 761,6 млн грн.

Фінансові результати

За 12 місяців 2015 року чистий дохід від реалізації «Харківобленерго» збільшився на 25% порівняно з аналогічним періодом минулого року, до 4,9 млрд грн. Показник EBITDA збільшився на 5% до 312 млн грн в порівнянні з січнем-груднем 2014 року. А чистий прибуток незначно зріс порівняно з аналогічним періодом минулого року, до 32 млн грн.

Цілі реформи

- З точки зору встановлення тарифів, слід поступово переходити від діючого методу «витрати плюс фіксований прибуток» до тарифів, які були б прив'язані до результатів діяльності підприємства і залежали від якості постачання електроенергії та обсягів інвестованого капіталу.
- До тарифів на передачу електроенергії для компанії також потрібно включати справедливую інвестиційну складову, щоб фінансувати, окрім поточної діяльності, також модернізацію застарілих підстанцій, трансформаторів і ліній електропередачі (їхній середній коефіцієнт зносу становить 60%).
- Компанія має розділити сегменти бізнесу з передачі та постачання електроенергії, щоб запобігти конфліктам інтересів між компанією-дистриб'ютором та її незалежними постачальниками.
- Слід зробити подальші інвестиції у зменшення втрат потужності в електромережах, щоб наблизити цей показник до середнього у ЄС – 7%.

Фінансовий результат (млн грн)	2014	2015
Чистий дохід	3 948	4 941
Собівартість реалізованої продукції	3 881	4 716
Валовий прибуток/(збиток)	67	225
EBITDA	297	312
Амортизація	252	198
Операційний прибуток/(збиток)	46	114
Чистий фінансовий дохід/(збиток)	4	(33)
Прибуток/(збиток) до оподаткування	49	81
Податок на прибуток	19	48
Чистий прибуток/(збиток)	30	32
Баланс (млн грн)	2014	2015
Активи, всього	2 667	3 344
Необоротні активи	1 998	2 355
Основні засоби	1 956	2 317
Оборотні активи	669	990
Дебіторська заборгованість	515	934
Грошові кошти та їхні еквіваленти	83	9
Зобов'язання та власний капітал	2 667	3 344
Зобов'язання	419	709
Кредиторська заборгованість	337	490
Боргові зобов'язання	2	2
Власний капітал	2 247	2 635
Фінансові коефіцієнти	2014	2015
Приріст чистого доходу (% до відповідного періоду минулого року)	0,0%	235,6%
Рентабельність за EBITDA (%)	7,5%	6,3%
Чиста рентабельність (%)	0,8%	0,7%
Борг/власний капітал (%)	0,1%	0,1%
Чистий борг/EBITDA (x)	0,0%	(14,0%)
Рентаб. власн. кап. (%)	0,0%	1,3%
Рентабельність активів (%)	0,0%	1,1%
Рентабельність застосованого капіталу (%)	0,0%	4,7%
Операційні показники	2014	2015
Обсяг продажу електроенергії (ГВт·год)	4 000	3 892
Дані про компанію	2014	2015
Кількість працівників	7 086	6 715
Середньомісячна заробітна плата (грн)*	4 440	5 150
Частка держави (%)	65%	65%

Примітка: *витрати на заробітну плату (за винятком соціальних виплат), поділені на середню кількість працівників

ПАТ «Хмельницькобленерго»

www.hoe.com.ua

Загальна інформація

ПАТ «Хмельницькобленерго» є дистриб'ютором електроенергії середнього розміру у Хмельницькій області (площа: 21 тис кв км; населення: 1,4 млн осіб). Компанія володіє 35 123 км ліній електромережі низької напруги з номінальною потужністю трансформаторів у 3 127 МВА. Компанія має диверсифіковану базу клієнтів, що включає 550 000 побутових споживачів електроенергії та 19 500 комерційних та промислових споживачів, головним чином, сільськогосподарські підприємства. На домогосподарства припадає 42% обсягу реалізації електроенергії «Хмельницькобленерго», далі йдуть промислові (14%) та комерційні (11%) споживачі. Незалежні постачальники електроенергії забезпечують 18% загального обсягу реалізації електроенергії в зоні обслуговування «Хмельницькобленерго», найбільшим із них є дочірнє підприємство державної залізничної монополії «Укрзалізниця». Держава володіє 70% акціонерного капіталу «Хмельницькобленерго».

Результати операційної діяльності

За 12 місяців 2015 року обсяги поставки електроенергії ПАТ «Хмельницькобленерго» становили 2,1 млрд кВт·год. За аналогічний період 2014 року обсяги поставок становили аналогічно 2,1 млрд кВт·год. Вплив економічного спаду на роботу «Хмельницькобленерго» був незначним через відносно низьку долю великих промислових споживачів у регіоні.

Фінансові результати

За 12 місяців 2015 року «Хмельницькобленерго» збільшило чистий дохід від реалізації на 29% порівняно з аналогічним періодом минулого року, до 1,4 млрд грн. Показник EBITDA зріс на 43% до 155 млн грн, а чистий прибуток збільшився на 50%, до 39 млн грн. Показник рентабельності за EBITDA та чиста рентабельність склали, відповідно, 10,9% (+1 відсотковий пункт до відповідного періоду минулого року) та 2,7% (+0,3 відсоткових пункти). В січні-грудні 2015 року показники рентабельності власного та застосованого капіталу становили, відповідно, 4% та 8,5%.

Цілі реформи

- З точки зору встановлення тарифів, слід поступово переходити від діючого методу «витрати плюс фіксований прибуток» до тарифів, які були б прив'язані до результатів діяльності підприємства і залежали від якості постачання електроенергії та обсягів інвестованого капіталу.
- До тарифів на передачу електроенергії для компанії також потрібно включати справедливую інвестиційну складову, щоб фінансувати, окрім поточної діяльності, також модернізацію застарілих підстанцій, трансформаторів і ліній електропередач (їхній середній коефіцієнт зносу становить 60%).
- Компанія має розділити сегменти бізнесу з передачі та постачання електроенергії, щоб запобігти конфліктам інтересів між компанією-дистриб'ютором та її незалежними постачальниками.
- Слід зробити подальші інвестиції у зменшення втрат потужності в електромережах, щоб наблизити цей показник до середнього у ЄС – 7%.

Фінансовий результат (млн грн)	2014	2015
Чистий дохід	1 101	1 420
Собівартість реалізованої продукції	1 041	1 302
Валовий прибуток/(збиток)	60	119
EBITDA	109	155
Амортизація	81	72
Операційний прибуток/ (збиток)	28	84
Чистий фінансовий дохід/ (збиток)	2	(43)
Прибуток/(збиток) до оподаткування	30	40
Податок на прибуток	4	2
Чистий прибуток/(збиток)	26	39
Баланс (млн грн)	2014	2015
Активи, всього	878	1 551
Необоротні активи	770	1 308
Основні засоби	768	1 305
Оборотні активи	108	243
Дебіторська заборгованість	55	247
Грошові кошти та їхні еквіваленти	31	53
Зобов'язання та власний капітал	878	1 551
Зобов'язання	154	312
Кредиторська заборгованість	89	154
Боргові зобов'язання	1	0
Власний капітал	724	1 239
Фінансові коефіцієнти	2014	2015
Приріст чистого доходу (% до відповідного періоду минулого року)	0,0%	98,3%
Рентабельність за EBITDA (%)	9,9%	10,9%
Чиста рентабельність (%)	2,4%	2,7%
Борг/власний капітал (%)	0,1%	0,0%
Чистий борг/EBITDA (x)	0,0%	(26,9%)
Рентабельність власного капіталу (%)	0,0%	4,0%
Рентабельність активів (%)	0,0%	3,2%
Рентабельність застосованого капіталу (%)	0,0%	8,5%
Операційні показники	2014	2015
Обсяг продажу електроенергії (ГВт·год)	876	864
Приріст (% до відповідного періоду минулого року)	(0.5%)	(1.4%)
Дані про компанію	2014	2015
Кількість працівників	3 559	3 560
Середньомісячна заробітна плата (грн)*	4 245	4 600
Частка держави (%)	70%	70%

Примітка: *витрати на заробітну плату (за винятком соціальних виплат), поділені на середню кількість працівників

ПАТ «Центренерго»

www.centrenergo.com

Загальна інформація

ПАТ «Центренерго» – другий за потужністю в Україні виробник теплової енергії (7 660 МВт), у розпорядженні якого знаходяться три електростанції у промислових районах Київської, Харківської та Донецької областей. ПАТ «Центренерго» має три газові установки потужністю 800 МВт на Вуглегірській електростанції та дві газових установки потужністю 300 МВт на Трипільській електростанції; таким чином, загальна потужність газових установок компанії складає 3 000 МВт. Решта 17 установок з виробництва електроенергії мають загальну потужність 4 660 МВт та працюють на вугіллі. Проте лише 4 з них (загальною потужністю 1 200 МВт) використовують так зване вугілля з високим вмістом летких речовин, тоді як іншим необхідний антрацит, об'єм поставок якого в Україну у 2014 році скоротився в результаті тривалих військових дій у східних регіонах, де сконцентровані основні поклади вугілля. Генеруючі потужності компанії було збудовано у 1960–70 рр.

Результати операційної діяльності

Обсяг виробництва електроенергії електростанціями ПАТ «Центренерго» в 2015 році склав 8,4 млрд кВт·год, що дорівнює 67,3% від показника 2014 року. При цьому обсяг реалізації продукції в енергоринок склав 7,6 млрд кВт·год, відповідно – 67,2% від показників 2014 року. У 2015 році частка виробітку електроенергії «Центренерго» серед енергогенеруючих компаній, що працюють на органічному паливі, склала близько 17%. На кінець грудня 2015 року залишок вугілля на складах електростанцій ПАТ «Центренерго» склав більше 540 тис т, що в десять разів перевищує показники аналогічного періоду грудня 2014 року (близько 56 тис т). Темп постачання на кінець грудня 2015 року склав понад 20 тис т на добу. ПАТ «Центренерго» в кінці вересня підписав прямий двосторонній договір із швейцарською компанією міжнародним трейдером – "MERCURIA ENERGY TRADING SA" на постачання антрацитового вугілля з Південно-Африканської Республіки (ПАР). Станом на кінець грудня 2015 року запас вугілля антрацитових марок склав більше 230 тис т. Стабілізація поставок вугілля антрацитової групи дозволила включити в роботу додаткове обладнання на Трипільській та Зміївській ТЕС. Вуглегірська ТЕС, яка працює на вугіллі газової групи (Г, Д, ДГ – газове та довгополум'яне), станом на кінець грудня 2015 року була повністю забезпечена паливом. Понад 300 тис т. складських запасів дозволило електростанції задіяти в роботі оптимальний склад обладнання і забезпечити стабільний виробіток електроенергії згідно з графіками НЕК «Укренерго».

Фінансові результати

За 2015 рік чистий дохід зменшився на 10% в порівнянні з 2014 рік до 6,9 млрд грн. За 12 місяців 2015 року, чистий прибуток ПАТ «Центренерго» майже не змінився у порівнянні з аналогічним періодом 2014 року і склав 70 млн грн. Показник EBITDA знизився до 251 млн грн (порівняно з 311 млн грн за аналогічний період минулого року). Кредиторська заборгованість збільшилась майже у 1,6 рази і на кінець грудня 2015 року дорівнює 3,6 млрд грн.

Цілі реформи

- Тарифи «Центренерго» у 2015 році були значно нижчі за рівень компенсації коштів, що становило загрозу швидкого погіршення фінансового стану компанії. Ситуація змінилась після підняття тарифів регулятором енергетичної галузі в 2016 році, EBITDA у першому півріччі 2016 року зросла до 546 млн грн.
- Генеруюче обладнання компанії, хоча й знаходиться у відносно доброму стані, є застарілим та потребує серйозної модернізації, на яку в компанії не вистачає власних коштів.

Фінансовий результат (млн грн)	2014	2015
Чистий дохід	7 558	6 864
Собівартість реалізованої продукції	7 264	6 552
Валовий прибуток/(збиток)	294	312
EBITDA	311	251
Амортизація	145	146
Операційний прибуток/(збиток)	166	106
Чистий фінансовий дохід/(збиток)	(41)	(10)
Прибуток/(збиток) до оподаткування	125	96
Податок на прибуток	55	26
Чистий прибуток/(збиток)	71	70
Баланс (млн грн)	2014	2015
Активи, всього	5 146	6 643
Необоротні активи	3 359	3 304
Основні засоби	2 088	2 854
Оборотні активи	1 786	3 339
Дебіторська заборгованість	1 089	1 299
Грошові кошти та їхні еквіваленти	396	518
Зобов'язання та власний капітал	5 146	6 643
Зобов'язання	2 718	4 162
Кредиторська заборгованість	2 062	3 570
Боргові зобов'язання	182	45
Власний капітал	2 428	2 481
Фінансові коефіцієнти	2014	2015
Приріст чистого доходу (% до відповідного періоду минулого року)	0,0%	6,2%
Рентабельність за EBITDA (%)	4,1%	3,7%
Чиста рентабельність (%)	0,9%	1,0%
Борг/власний капітал (%)	7,5%	1,8%
Чистий борг/EBITDA (x)	0,0%	(136,6%)
Рентабельність власного капіталу (%)	0,0%	2,9%
Рентабельність активів (%)	0,0%	1,2%
Рентабельність застосованого капіталу (%)	0,0%	4,1%
Дані про компанію	2014	2015
Кількість працівників	8 047	7 893
Середньомісячна заробітна плата (грн)*	5 518	6 683
Частка держави (%)	78%	78%

Примітка: *витрати на заробітну плату (за винятком соціальних виплат), поділені на середню кількість працівників